

TRŽIŠTE ROBA I USLUGA U REPUBLICI HRVATSKOJ U UVIJETIMA COVID-19 PANDEMIJE

Hudinčec, Ivan

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Economics and Business / Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:148:264978>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported/Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-05**

Repository / Repozitorij:

[REPEFZG - Digital Repository - Faculty of Economics & Business Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet Zagreb
Preddiplomski stručni studij
Studijski smjer - Trgovinsko poslovanje

TRŽIŠTE ROBA I USLUGA U REPUBLICI HRVATSKOJ U
UVJETIMA COVID-19 PANDEMIJE

Završni rad

Ivan Hudinčec

Zagreb, rujan 2021.

**Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet Zagreb
Preddiplomski stručni studij
Studijski smjer - Trgovinsko poslovanje**

**TRŽIŠTE ROBA I USLUGA U REPUBLICI HRVATSKOJ U
UVJETIMA COVID-19 PANDEMIJE
MARKET OF GOODS AND SERVICES IN THE REPUBLIC
OF CROATIA IN THE CONDITIONS OF COVID-19
PANDEMIC**

Završni rad

Student: Ivan Hudinčec

JMBAG: 0067395046

Mentor: izv. prof. dr. sc. Helena Nikolić

Zagreb, rujan 2021.

Ivan Hudinčec

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je završni rad isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Student:

U Zagrebu, 21.09.2021

(potpis)

Sadržaj

1. UVOD	5
1.1. Predmet i cilj rada	5
1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja	5
1.3. Sadržaj i struktura rada	5
2. COVID-19 PANDEMIJA I SVIJET	6
2.1. Počeci širenje COVID-19 pandemije i globalna progresija	6
2.2. Utjecaj COVID-19 pandemije na globalnu ekonomiju i gospodarska kretanja	6
2.3. Pregled odabranih statističkih podataka u periodu COVID-19 pandemije	10
3. PANDEMIJA COVID-19 U HRVATSKOJ	12
3.1. Pojava COVID-19 u Hrvatskoj	12
3.2. Gospodarstvo Republike Hrvatske u vrijeme COVID-19 pandemije	12
3.3. Mjere Vlade Republike Hrvatske za očuvanje gospodarstva u periodu COVID-19 pandemije	17
4. PREGLED KLJUČNIH FINACIJSKIH POKAZATELJA ODABRANIH DRUŠTAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ U PERIODU COVID-19 PANDEMIJE	18
4.1. Poslovanje poduzeća INA d.d. u vrijeme COVID-19 pandemije	18
4.2. Poslovanje Hrvatskog Telekom d.d. u vrijeme COVID-19 pandemije	22
4.3. Poslovanje Maistra d.d. (Adris Grupa) u vrijeme COVID-19 pandemije	26
4.4. Poslovanje Zagrebačke Banke d.d. u vrijeme COVID-19 pandemije	29
4.5. Poslovanje poduzeća Saponia d.d. u vrijeme COVID-19 pandemije	33
5. Zaključak	38
Literatura	39
Popis tablica	41
Popis grafova	42
Životopis	43

1. UVOD

1.1. Predmet i cilj rada

Tema ovog rada je tržište roba i usluga u Republici Hrvatskoj (u nastavku RH) u uvjetima COVID-19 pandemije. Koronavirus, odnosno COVID-19 pandemija, koja je započela u Kini krajem 2019. godine, a u RH početkom 2020., donijela je značajne promjene u poslovanju svih industrija. U pojedinim industrijama je opseg posla značajno pao, dok je u drugima porastao. Sukladno tome, cilj ovog rada je obraditi utjecaj pandemije na različite industrije u RH te pokazati koji faktori su utjecali na rast, odnosno pad opsega poslovanja.

1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja

Analiza utjecaja pandemije temelji se na kvalitativnim i kvantitativnim podacima u objavljenim revidiranim financijskim izvještajima na 31.12.2020. za odabrana društva koja kotiraju na Zagrebačkoj burzi kao i na objavljenim informacijama i statističkim podacima vezanim u korona virus. Podaci su prikupljeni iz sekundarnih izvora informacija. Tehnike koje su primijenjene su horizontalna analiza financijskih izvještaja i analiza pomoću pokazatelja te induktivna, deduktivna metoda, sinteza i analiza kao znanstvene metode.

1.3. Sadržaj i struktura rada

Rad je podijeljen u 5 poglavlja. Prvo poglavlje je uvod u kojem je istaknut predmet i cilj rada, objašnjena metodologija te predstavljena struktura rada. Drugo poglavlje bavi se COVID-19 pandemijom i njenim počecima i utjecajem na svijet. Također, u drugom poglavlju navode se ključni statistički podatci vezani za broj oboljelih i umrlih osoba te utjecaj na Bruto domaći proizvod (u nastavku BDP) i ostale gospodarske pokazatelje odabranih država. Treće poglavlje bavi se COVID-19 pandemijom u RH, njenim počecima i utjecajem te se jednako kao i u prethodnom poglavlju navode ključni statistički podatci. Osim toga, analiziraju se ključne mjere Vlade RH za spas gospodarstva i njihove izmjene tijekom razdoblja pandemije. U četvrtom poglavlju se analiziraju financijski izvještaji odabranih društava u industrijama energetike, bankarske industrije, turizma, odnosno ugostiteljstva, proizvodnje higijenskih potrepština te telekomunikacija za koje se smatra da su bile pod najznačajnijim utjecajem u vrijeme pandemije, bio taj utjecaj pozitivan ili negativan. U petom poglavlju je izveden zaključak na temelju svih prethodnih poglavlja.

2. COVID-19 PANDEMIJA I SVIJET

2.1. Počeci širenje COVID-19 pandemije i globalna progresija

Krajem 2019. godine pojavio se prethodno neidentificiran virus u gradu Wuhan u Kini. Prvi laboratorijski potvrđeni slučaj infekcije bio je 1. prosinca 2019. godine. Izbijanje se povezuje s lokalnom tržnicom morskih plodova Huanan te je uključivalo najmanje 41 osobu. Lokalno zdravstveno tijelo izdalo je epidemiološko upozorenje na dan 31. prosinca 2019. godine, a tržište je zatvoreno 1. siječnja 2020. godine s ukupno 59 sumnjivih slučajeva s vrućicom i suhim kašljem koji su upućeni u bolnicu Jin Yin-tan. Od navedenih 59 slučajeva, 41 slučaj je bio potvrđen. 27 pacijenata je bilo povezano s iznad spomenutom lokalnom tržnicom morskih plodova Huanan. Međutim, postoji upozorenje da prvi slučaj 1. prosinca nije pokazao povijest izloženosti tržnici Huanan, a kasniji slučajevi započeli su u prosincu 10, devet dana kasnije¹. Virus se vrlo brzo proširio na ostale gradove Kine, ali i na ostatak svijeta. Bolest je službeno nazvana COVID-19 (engl. *Coronavirus Disease-2019*) od strane Svjetske zdravstvene organizacije 11. veljače 2020. godine. COVID-19 je bolest s niskom do umjerenom stopom smrtnosti (procjenjuje se od 2% do 5%), a prijenos s osobe na osobu se može dogoditi kapljičnim ili kontaktnim prijenosom. U Kini je zabilježena i prva smrt uzrokovana COVID-19 pandemijom 9. siječnja 2020., a izvan Kine 13. siječnja 2020. godine (Tajland)².

Krivulja pandemijskog medicinskog šoka obuhvaća u šest faza koje se izmjenjuju te u kojima problem ima različitu dinamiku i vremensko trajanje, a to su: (i) ispitivanje prvih slučajeva, (ii) prepoznavanje potencijala za kontinuirani prijenos, (iii) iniciranje pandemijskog vala, (iv) ubrzavanje pandemijskog vala, (v) usporavanje pandemijskog vala te (vi) pripreme za buduće pandemijske valove. Obzirom na različitost svih faza, vrlo je važno prepoznavanje trenutka za djelovanje na ispravan način. Prve dvije faze čine predpandemijski interval, dok ostale četiri faze obuhvaćaju pandemijski val².

2.2. Utjecaj COVID-19 pandemije na globalnu ekonomiju i gospodarska kretanja

COVID-19 pandemija imala je značajan utjecaj na globalnu ekonomiju i gospodarska kretanja. Iako trend novo-zaraženih poboljšava u nekim dijelovima svijeta, i dalje se ukupan broj zaraženih COVID-om povećava na dnevnoj bazi. Virus kao takav je još uvijek velika

---

¹ Wu, Y., Chen, C., Chan, Y. (2020.): The outbreak of COVID-19: An overview; Journal of the Chinese Medical Association, 83 (3), str. 217-220

² Čavrak, V. (2020). 'Makroekonomija krize COVID-19 i kako pristupiti njenom rješavanju, EFZG working paper series, 20 (03), str. 1-19.

nepoznanica, a i čovječanstvo se bori protiv neprijatelja koji je kompleksan i nevidljiv. Sve to utjecalo je na smanjenje nacionalnih, međunarodnih i globalnih tokova na vrlo nisku razinu, osobito onih vezanih za fizičku dimenziju, za razliku od one digitalne. Ceste, autobusna stajališta, zračne luka, itd. su se ispraznile u vrlo kratkom roku od početka pandemije. Slobodan pad u rastu BDP-a u cijelom svijetu uzrokovao je društveno-ekonomsku i financijsku krizu. Pojedinci su počeli zagovarati de-globalizaciju te su nacionalizam i unilateralizam vidjeli kao dvije glavne značajke koje će dovesti do okončanja globalizacije, ali i najbolji strateški postupak za suočavanje s COVID-om 19. Pandemija je snažno pokrenula čovječanstvo kroz brojne situacije od kojih i nisu sve toliko loše, kao što je smanjenje globalne temperature i razine zagađenja u raznim dijelovima svijeta kroz smanjenje mobilnosti i produktivnosti³.

Velik broj društava je smanjio obujam poslovanja, dok su neka društva završila u stečaju. Društva koja su imala značajna financiranja iz tuđih izvora su posebno osjetila poremećaje na tržištu uslijed pandemije. Jedan primjer stečaja je britanska zračne kompanija Flybe, koja više nije mogla plaćati uredno radnike i vjerovnike. Propast jednog društva može uzrokovati lančanu reakciju te dovesti u opasnost ostala društva koja su poslovala s društvom koje je završilo u stečaju. Takva lančana reakcije viđena je prethodno u građevinskoj industriji za vrijeme krize u toj industriji. Stečajevi uzrokuju otpuštanje radne snage, bolovanja itd. što u konačnici rezultira manjom potrošnjom, jer radnici koji izgube posao nemaju više kupovnu moć, odnosno troše značajno manje⁴.

Što se tiče EU, postoje značajne razlike u učinku po sektorima, ali i unutar njih. Značajan dio IT i zdravstvene industrije i imaju dobar učinak i dalje neovisno o pandemiji. Industrije poput građevinske ili industrije hrane i pića vjerojatno će doživjeti oporavak od krize u obliku slova V. Bez obzira na početne šokove, tekstilna i automobilska industrija su na putu oporavka još od prvog „lockdowna“. Sektor koji ovisi o ljudima i ljudskoj interakciji, kao što su kulturna industrija i zrakoplovna industrija su doživjele značajne udare zbog smanjene mobilnosti i turističke aktivnosti pa će vjerojatno imati otežano poslovanje kroz dulje razdoblje⁵.

---

³ Makego, B.M. (2021): COVID-19's Impacts and the End of Globalization?, Open Journal of Social Sciences, 9 (01), 212-233, Dostupno na: [COVID-19's Impacts and the End of Globalization? \(scirp.org\)](https://scirp.org/), (19.8.2021)

⁴ Baldwin, R., Weder di Mauro, B. (2020.): Mitigating the COVID Economic Crisis: Act Fast and Do Whatever It Takes; CEPR Press, dostupno na: <https://voxeu.org/content/mitigating-covid-economic-crisis-act-fast-and-do-whatever-it-takes> (10.8.2021.)

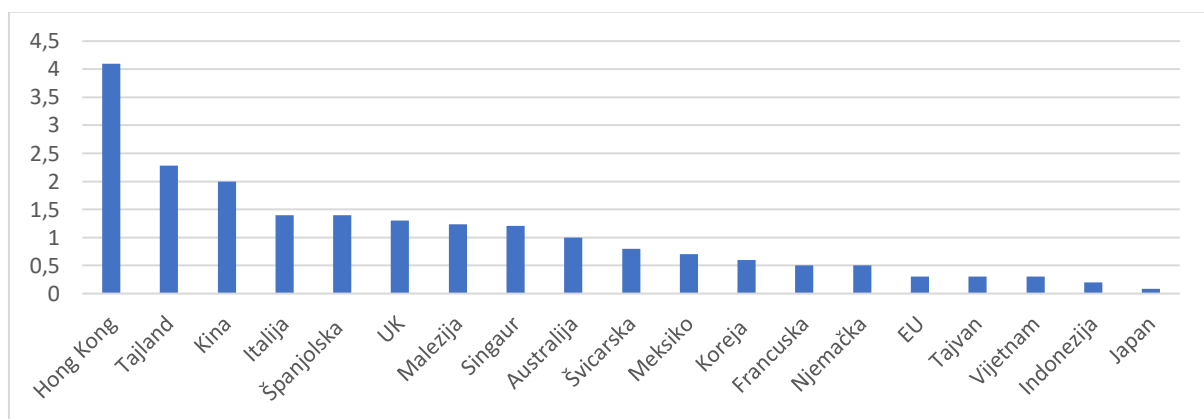
⁵ Čavrak, V. (2020). 'Makroekonomija krize COVID-19 i kako pristupiti njenom rješavanju, EFZG working paper series, 20 (03), str. 1-19.

⁵ De Vet, J.M (2021), Impacts of the COVID-19 pandemic on EU industries, Luxemburg: European Parliament's committee on Industry, Research and Energy (ITRE), Dostupno na:

Tijekom globalne financijske krize središnje banke su priskočile u pomoć, dok za krizu uzrokovanu COVID-19 pandemijom monetarna politika nije bila toliko učinkovita. Unatoč smanjivanju kamatnih stopa, značajnost i trajanje krize izgledali su prilično neizmijenjeno barem ukoliko se pogledaju povijesni padovi na financijskim tržištima. Vlade pogođenih država reagirale su na različite načine, a najveći paket mjera nalazi se u Hong Kongu što iznosi 4% BDP-a. Italija, Španjolska i Velika Britanija postavili su programe na oko 1,5 BDP-a s ciljanom fiskalnom potporom za kućanstva i društva. Mjere uključuju subvencije za pogođene radnike, odgode poreza, odgode socijalnog osiguranja, moratorije, državne zajmove ili kreditna jamstva za društva (Grafikon 1). Njemački program od 13. ožujka pod naslovom „Zaštitni štiti za zaposlenike i društva”, uključuje neograničena jamstva za zajam za podršku likvidnosti ⁶.

Grafikon 1. Najavljene fiskalne mjere u % BDP-a

Izvor: Baldwin, R., Weder di Mauro, B. (2020.): Mitigating the COVID Economic Crisis: Act Fast and Do Whatever It Takes.

U nastavku je objašnjen utjecaj COVID-19 pandemije na najznačajnije industrije EU.

Oko 5% ukupne dodane vrijednosti EU-a, odnosno 675 milijarde EUR odnosi se na automobilsku industriju. Proizvodnja kao podsektor automobilske industrije zapošljava 2,6 milijuna ljudi te predstavlja 8,5% svih proizvodnih poslova EU-a. Čak i prije pojave pandemije, automobilska industrija se suočavala s velikim izazovima koji se odnose na promjenu klime te promjenu u potražnju kupaca. Automobilska industrija je jedna od industrija koje su najviše bile pogođene tijekom prvog vala pandemije. Lanci opskrbe bili su narušeni obzirom na zatvaranja kineskih proizvodnih pogona. Osim toga, između ožujka i svibnja su se zatvorili

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662903/IPOL_STU\(2021\)662903_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662903/IPOL_STU(2021)662903_EN.pdf)
(16.6.2021.)

proizvodni pogoni i u Europi. U prvoj polovici 2020. godine, automobilska industrija izgubila 100 milijardi eura zbog ne proizvodnje ukupno 3,6 milijuna vozila. Tijekom drugog vala u studenom 2020. gubitak je bio značajno manji, obzirom da su mnoge države nudile kupcima porezne poticaje i subvencije za kupnju vozila⁷.

U 2019. godini, europska zrakoplovna industrija generirala je oko 260 milijardi eura prihoda te zapošljavala 890 tisuća ljudi. Prvi val pandemije uzrokovao je iznenadan pad u potražnji avio karata stanovništva te je tako ožujak 2020. završio sa 86,1%, a sredina travnja 92,8% manjim obujmom poslovanja u usporedbi s 2019. godinom. Potražnja za proizvodnjom zrakoplova pada, a zbog ograničenja u prekograničnim kretanjima dolazi prekida u opskrbi sirovina što je imalo negativan utjecaj na novčane tokove najvećim dijelom malih i srednjih društava. Između rujna i prosinca 2020. avio promet je bio smanjen za 73% prosječno dnevno, a europska potražnja za zrakoplovnom proizvodnjom se smanjila ukupno za 43%⁹.

Europska građevinska industrija zapošljava 18 milijuna ljudi i generira oko 9% EU BDP-a u 2019., odnosno ukupno 1.216 milijarde eura. To je industrija koja je osjetljiva na ekonomske cikluse te je značajno bila pogođena tijekom krize 2008. Procijenjeno je da je tijekom prvog vala građevinska industrija radila 25% do 30% ispod svojeg normalnog kapaciteta. U pojedinim državama EU bilo je moguće nastaviti građevinsku aktivnost kao i prije pandemije, dok su neke države članice ograničile građevinsku aktivnost⁸.

Industrija hrane i pića je zapošljavala oko 4,82 milijuna ljudi i generirala vrijednost od 266 milijuna eura u 2019. godini. Također, industrija hrane povezana je i s drugim sektorima kao što su poljoprivreda i ugostiteljstvo. Dok je podsektor koji se odnosi na hotele, restorane i kafiće (u nastavku: HORECA) zabilježio najveći pad, maloprodaja hrane zabilježila je povećanje prodaje, zbog značajne promjene u ponašanju potrošača koji sada više konzumirali hranu kod kuće nego vani. Maloprodaja smrznutih i pakiranih proizvoda je zabilježila najveći porast prodaje. Na primjer, prodaja smrznute hrane u drugoj polovici ožujka u Francuskoj bila je 63% veća nego u istom razdoblju prethode godine. Proizvodnja hrane i pića i broj zaposlenih u industriji smanjili su se u mnogo manjem obujmu u odnosu na ukupno smanjenje proizvodnje. Drugi val pandemije imao je mnogo manji utjecaj na industriju hrane i piću u odnosu na prvi val. HORECA je kao podsektor i dalje bila najviše pogođena, ali manje intenzivno, a

---

⁷ De Vet, J.M (2021), Impacts of the COVID-19 pandemic on EU industries, Luxemburg: European Parliament's committee on Industry, Research and Energy (ITRE), Dostupno na: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662903/IPOL_STU\(2021\)662903_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662903/IPOL_STU(2021)662903_EN.pdf) (16.6.2021.)

⁸ Ibid.

proizvođači su se prilagodili novoj potražnji te su prilagodili pakiranje, označavanje i proizvodnju. Industrija hrane i pića unutar EU se nastavila oporavljati u trećem kvartalu 2020. godine kada je proizvodnja rasla za 8,2%, a prodaja za 5,9% u odnosu na drugi kvartal⁹.

Digitalna industrija je jedna od najdinamičnijih u europskoj ekonomiji. U 2019 godini, zapošljavala je više od 6 milijuna ljudi u EU i generirala vrijednost od 645 milijardi eura, odnosno 4,77%. Pandemija je uzrokovala prodor informacijske i komunikacijske tehnologije (u nastavku: ICT) te je digitalizacija porasla s 81% na 95% u EU. Zbog povećane potrebe za radom na daljinu, potražnja za digitalnom infrastrukturom se značajno povećala. Bez obzira na navedeno, tijekom prvog vala i digitalna industrija je osjetila negativan utjecaj pandemije, obzirom da su lanci opskrbe bili usporeni. Osim toga proizvodni dio lanca opskrbe je pao, kao što je npr. potražnja za hardverom. Iako je broj zaposlenih porastao za 0,5% u drugom kvartalu 2020. godine, ukupan broj radnih sati po osobi se smanjio za 6,4% u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine. Drugi val pandemije nije imao negativan utjecaj a digitalni sektor⁹.

2.3. Pregled odabranih statističkih podataka u periodu COVID-19 pandemije

Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije na datum 24.8. ukupno je potvrđeno u svijetu 212.357.898 slučajeva zaraze COVID-om, od toga je 4.439.843 slučajeva zaraze završilo sa smrtnim ishodom¹⁰.

Nakon početnog šoka u gospodarskoj aktivnosti u Europi u prvoj polovici godine, gospodarstvo u EU-u došlo je do oporavka u trećem tromjesečju 2020. obzirom na postupno ukidanje postavljenih mjera. U zadnjem kvartalu 2020. godine došlo je do ponovnog povećanja zaraze diljem svijeta, što je ponovno dovelo do smanjenja gospodarske aktivnosti. Prema ekonomskim prognozama, očekuje se da će BDP tijekom zimskih mjeseci 2021. godine dosegnuti prosječnu razinu prije krize do sredine 2022. godine na cijelom području Europe. EU gospodarstvo je doživjelo snažniji šok od Kine i SAD-a u 2020. godini (2% rast i 3,6% pad) te su projekcije oporavka značajno iza Kine (7,9% i 5,2% promjene za 2021. i 2022. godinu)⁹.

Tablica 1. u nastavku prikazuje procjenu realnog BDP-a EU-a od strane Europske komisije, Europske centralne banke (u nastavku ECB), OECD-a. Međunarodnog monetarnog fonda (u

---

⁹ De Vet, J.M (2021), Impacts of the COVID-19 pandemic on EU industries, Luxemburg: European Parliament's committee on Industry, Research and Energy (ITRE), Dostupno na: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662903/IPOL_STU\(2021\)662903_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662903/IPOL_STU(2021)662903_EN.pdf) (16.6.2021.)

¹⁰ World Health Organization, dostupno na: <https://covid19.who.int/> (24.8.2021.)

nastavku MMF) i Svjetske banke. Procijenjeni BDP u 2020. najveći je prema OECD-u, prognoza za 2021. najveća je prema MMF-u, odnosno prema ECB-u za 2022.

Tablica 1. Procjena realnog BDP-a EU-a za 2020. godinu i prognoze za 2021. i 2022. godinu (postotak promjene u odnosu na prethodnu godinu)

Izvor	2020	2021	2022
Europska komisija (EU27)	-6,3	3,7	3,9
Europska komisija (Europa)	-6,8	3,8	3,9
Europska centralna banka (Europa)	-7,3	3,9	4,2
OECD (Europa)	-7,5	3,6	3,3
Međunarodni monetarni fond (Europa)	-7,2	4,2	3,6
Svjetska banka (Europa)	-7,4	3,6	4,0

Izvor: De Vet, J.M (2021), Impacts of the COVID-19 pandemic on EU industries

Još jedna značajna briga za EU ekonomiju je porast nezaposlenosti. Nezaposlenost je narasla vrlo brzo u 2020. godini i na području EU i na cjelokupnom teritoriju Europe čime je dosegla 7,8% odnosno 8,7% u periodu od siječnja do rujna 2020. godine, dok se u preostalim mjesecima 2020. sporo smanjivala. Iako su postoci značajni, i dalje su vrlo daleko od financijske krize 2008. godine. Tablica 2. prikazuje procijenjenu stopu nezaposlenosti ECB-a i OECD-a. Iako su na sličnim nivoima u 2020. i 2021., u 2022. ECB očekuje značajniji pad stope nezaposlenosti u odnosu na OECD.

Tablica 2. Stopa nezaposlenosti (broj nezaposlenih kao postotak ukupne radne snage)

Izvor	2020	2021	2022
Europska centralna banka (Europa)	8,0	9,3	8,2
OECD (Europa)	8,1	9,5	9,1

Izvor: De Vet, J.M (2021), Impacts of the COVID-19 pandemic on EU industries

3. PANDEMIJA COVID-19 U HRVATSKOJ

3.1. Pojava COVID-19 u Hrvatskoj

U RH je prvi slučaj oboljenja prijavljen dva mjeseca nakon pojave u Kini, 25. veljače 2020. godine. U svrhu zaštite zdravlja i poduzimanja mjera zdravstvene zaštite aktiviran je Stožer civilne zaštite¹¹. Sukladno Zakonu o sustavu civilne zaštite, Stožer civilne zaštite osniva se na državnoj razini, razini regionalne i lokalne samouprave, a predstavlja stručno, operativno i koordinativno tijelo za provođenje mjera i aktivnosti civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama. Zadaća Stožera je prikupljanje i obrada informacija ranog upozoravanja o mogućnosti nastanka velike nesreće i katastrofe, razvijanje plana djelovanja sustava civilne zaštite na svom području, upravljanje reagiranjem sustava civilne zaštite, obavljanje poslova informiranja javnosti i predlaže donošenje odluke o prestanku provođenja mjera i aktivnostima u sustavu civilne zaštite¹².

3.2. Gospodarstvo Republike Hrvatske u vrijeme COVID-19 pandemije

Prognoze Hrvatske narodne banke (u nastavku HNB) iz prosinca 2019. godine predviđele su za 2020. godinu blago usporavanje hrvatskog gospodarstva od 2,8%. Obzirom na cijelu situaciju s pandemijom, taj postotak je bio značajno lošiji. Na tržištu je nastao šok ponude i potražnje. Šok ponude nastaje kada društva ne mogu nastaviti s uobičajenim poslovanjem te prestaju investirati i proizvoditi, a šok potražnje nastaje kada potrošači ne mogu kupovati proizvode i usluge koje uobičajeno kupuju jer ih proizvođači ne mogu isporučiti ili potrošači ne mogu doći do tih proizvoda i usluga¹³.

U tablici 3 je vidljivo da se svi indeksi pogoršavaju u 2020. godini. Indeks BDP-a je negativan, industrijska proizvodnja i broj zaposlenih u industrijskoj proizvodnji pada, indeks zaposlenih u pravnim osobama svih oblika je prvi put ispod 100 u promatranim godinama, dok je ukupan broj nezaposlenih porastao značajno. Nominalni promet trgovine na malo je značajno niži u odnosu na promatrane godine, što i je u skladu sa situacijom na tržištu, radom od kuće i smanjenim brojem turista u 2020. godini.

---

¹¹ Čavrak, V. (2020). 'Makroekonomija krize COVID-19 i kako pristupiti njenom rješavanju, EFZG working paper series, 20 (03), str. 1-19.

¹² Narodne novine (2015) Zakon o sustavu civilne zaštite. Zagreb: Narodne novine d.d., 82/2015

¹³ Rogić Dumančić, L., Bogdan, Ž., Raguž Krištić, I. (2020) Utjecaj COVID-19 krize na hrvatsko gospodarstvo. U: Tica, J., Bačić K., ur., Ekonomska politika u 2021. godini - Hrvatska poslije pandemije, Hrvatsko društvo ekonomista, 121-163, dostupno na: [EconPapers: Utjecaj COVID-19 krize na hrvatsko gospodarstvo \(repec.org\)](https://repec.org/) (1.8.2021.)

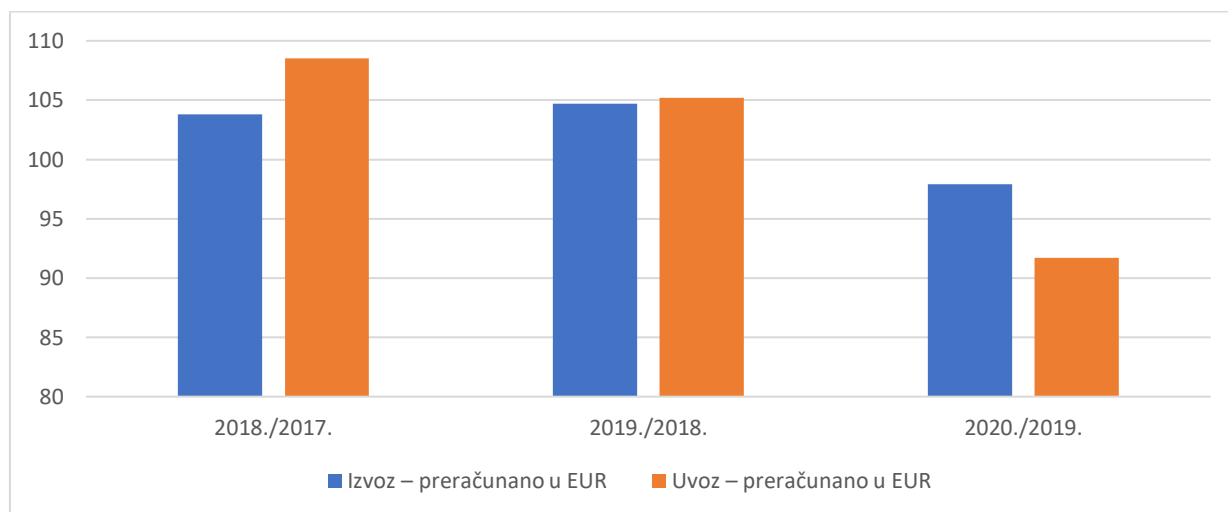
Tablica 3. Odabrani indeksi osnovnih gospodarskih kretanja

	2018./2017.	2019./2018.	2020./2019.
Bruto domaći proizvod, stalne cijene u cijenama prethodne godine, referentna godina 2015. = 100	102,8	102,9	-108
Fizički obujam industrijske proizvodnje	99	100,6	97,2
Ukupan broj zaposlenih u industriji	98,5	97,2	97,1
Zaposleni u pravnim osobama svih oblika vlasništva	103,2	102,8	99,6
Ukupan broj nezaposlenih, godišnji prosjek	79,2	83,8	117,2
Nominalni promet trgovine na malo	105,3	104,2	93,7

Izvor: DZS (2021.)

Indeksi izvoza i uvoza mjereni robnom razmjenom s inozemstvom (Grafikon 2.) prikazuju također značajno pogoršanje tijekom 2020. godine. U 2019. je izvoz porastao, uvoz pao, a u 2020. godini su pali i izvoz i uvoz s time da je uvoz pao mnogo brže.

Grafikon 2. Indeksi izvoza i uvoza za 2018./2017., 2019./2018. te 2020./2019.

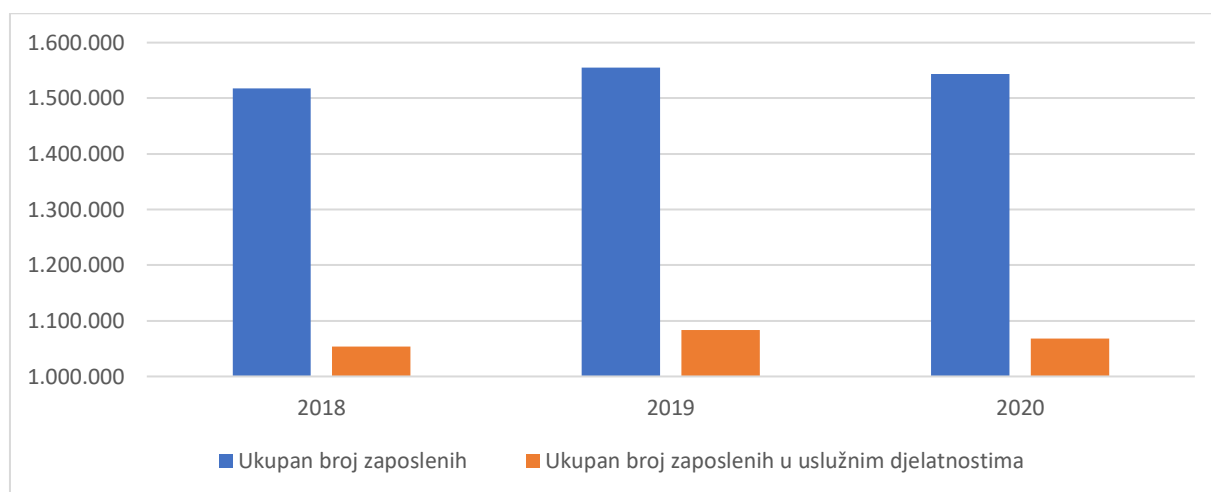
Izvor: DZS (2021.)

Na grafu iznad vidljivo je da je indeks izvoza značajnije iznad indeksa uvoza 2018./2017. Tijekom 2019. izvoz je porastao, dok se uvoz smanjio. Tijekom 2020. uslijed pandemije došlo je do značajnog smanjenja i uvoza i izvoza s time da je indeks izvoza ostao na značajno višem nivou u odnosu na indeks uvoza.

Od ukupnog broja zaposlenih u RH najveći dio radnika zaposleno je u uslužnim djelatnostima. U 2020. 69% svih zaposlenih radi u uslužnim djelatnostima, dok je u industriji zaposleno ukupno 27% svih zaposlenika. Od ukupnog broja zaposlenih u uslužnim djelatnostima, najznačajniji je broj zaposlenih u trgovini na veliko i na malo, popravak motornih vozila i

motocikala. Broj zaposlenih u uslužnim djelatnostima pada za 1,4% u odnosu na 2019. godinu, a cjelokupan pad se najvećim dijelom odnosi na djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane koja pada za 13,7% u 2020. godini (Grafikon 3). Kretanje prosjeka ukupnog broja zaposlenih je u skladu s očekivanjima, obzirom da je Vlada RH ponudila mjere za očuvanje gospodarstva kojima je sufinancirana plaća zaposlenih u djelatnostima pogođenim pandemijom pa nije bilo otpuštanja radnika u tolikoj mjeri u kojoj bi to bilo da mjera nije bilo. S druge strane zbog slabe turističke sezone, uslijed „lockdowna“, mnoga mjesta na kojima se uslužuje hrana i piće i koja pružaju uslugu smještaja su ostala zatvorena, tako da su radnici koji se inače zapošljavaju tijekom sezone, ostali bez radnog mjesta.

Grafikon 3. Godišnji prosjek ukupnog broja zaposlenih i zaposlenih u uslužnim djelatnostima

Izvor: DZS (2021.)

Ukupno broj turista se smanjio za 64% u 2020. godini u odnosu na 2019. (Tablica 4.). Broj domaćih turista smanjio se za 34% dok se broj stranih smanjio u značajno većem postotku 68%. U strukturi stranih turista najznačajniji su turisti iz Njemačke, Slovenije, Poljske i Češke.

Tablica 4. Dolasci turista prema zemlji prebivališta

u tisućama	2018	2019	2020
Ukupno	18.667	19.566	7.001
Domaći turisti	2.022	2.213	1.456
Strani turisti – ukupno	16.645	17.353	5.545
Njemačka	2.784	2.881	1.480
Slovenija	1.364	1.426	769
Poljska	929	933	643
Češka	755	742	481

Izvor: DZS (2021)

Iako je ukupan broj turista pao za 64% u 2020., ukupan broj noćenja pao je za 55% (Tablica 5.), što implicira da su turisti produljili broj dana noćenja u RH. Broj noćenja domaćih turista pada za 24%, a broj noćenja stranih turista pada za 58%.

Tablica 5. Noćenja turista prema zemlji prebivališta

u tisućama	2018	2019	2020
Ukupno	89.652	91.243	40.794
Domaći turisti	6.477	7.095	5.415
Strani turisti – ukupno	83.175	84.148	35.379
Njemačka	19.984	19.945	11.739
Slovenija	7.279	7.503	4.727
Poljska	6.040	5.861	4.354
Češka	5.127	4.985	3.212

Izvor: DZS (2021)

Broj prevezenih putnika također pada u 2020. godini kao i svi prethodno prikazani podaci (Tablica 6.). Najmanji broj putnika pada u gradskom prijevozu (za 30%), što je zapravo u skladu s očekivanjima, obzirom da nije bilo duljih zabrana u korištenju gradskih prijevoza kao što je bilo zabrana u kretanju između županija unutar RH ili internacionalnih kretanja. Najznačajniji pad u prijevozu odnosi se na zračni promet (za 70%), što je također u skladu s očekivanjima obzirom na značajan pad u dolascima i noćenjima stranih turista.

Tablica 6. Prevezeni putnici po vrstama prijevoza

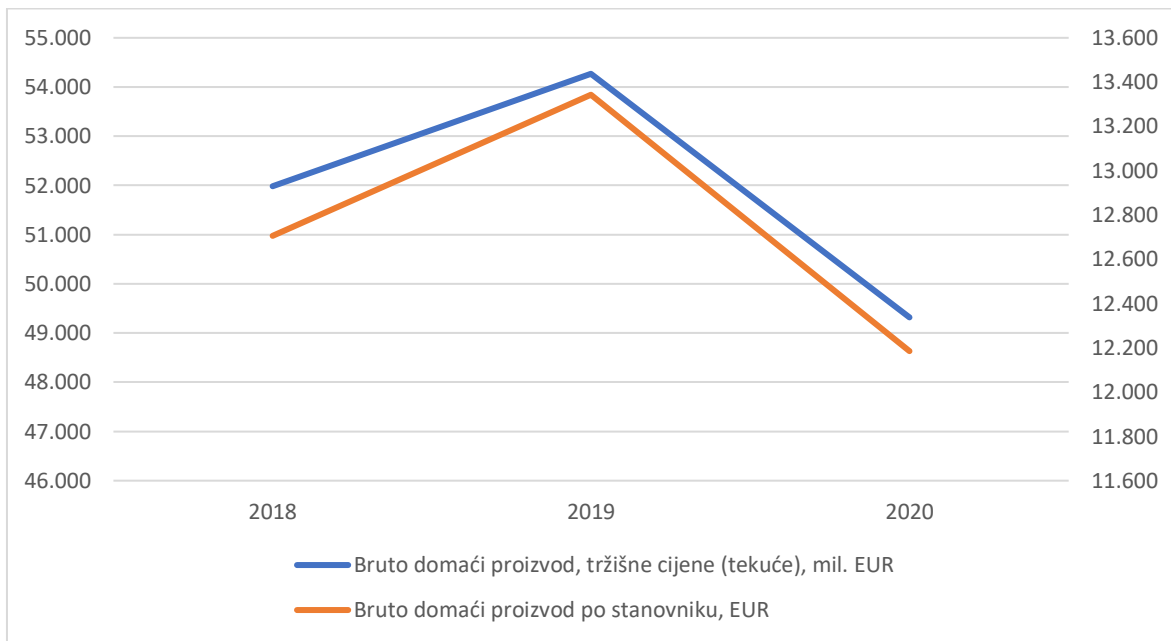
u tisućama	2018	2019	2020
Željeznički prijevoz	20.271	19.854	13.103
Cestovni prijevoz	47.704	46.831	26.153
Gradski prijevoz	382.468	368.507	257.148
Pomorski i obalni prijevoz	14.821	15.142	8.774
Zračni prijevoz	2.224	2.270	675

Izvor: DZS (2021)

Na grafu ispod (Grafikon 4.), vidljivo je da BDP i DBP po stanovniku rastu u 2019. godini, da bi u 2020. značajno pali, ispod razine koja je bila tijekom 2018. godine.

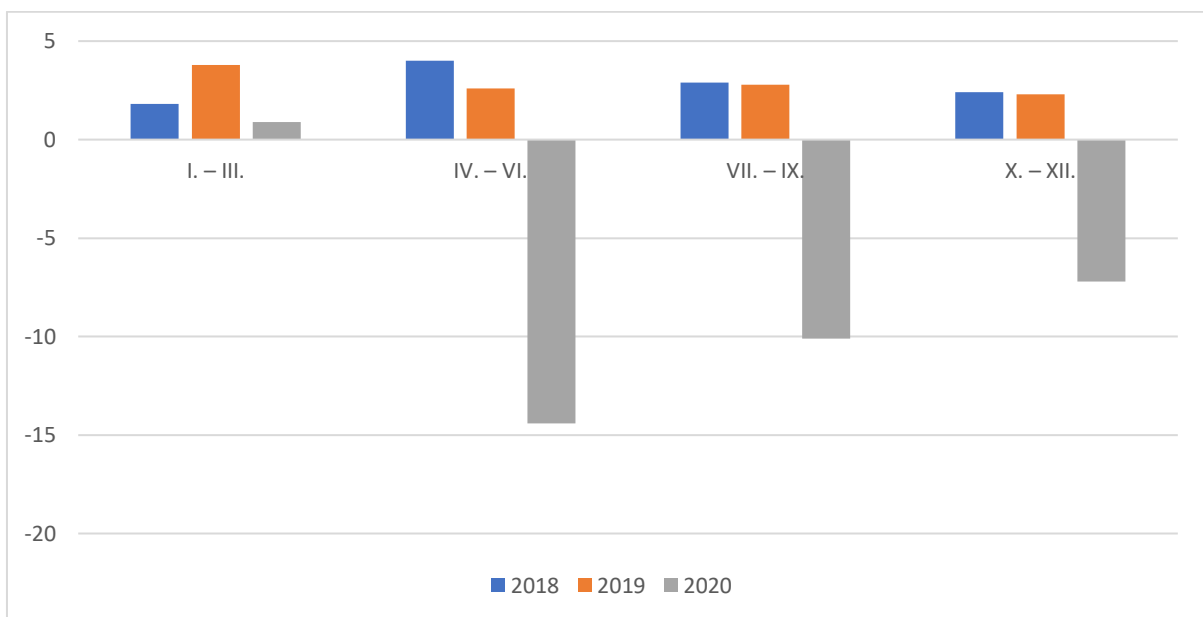
Grafikon 4. Prikaz BDP-a po tržišnim cijenama i po stanovniku

Izvor: DZS (2021.)

Na grafu ispod (Grafikon 5.) prikazane su realne stope rasta BDP-a u odnosu na isto razdoblje prethodne godine iz kojeg su vidljive pozitivne stope rasta tijekom cijele 2018. 2019. te prvog kvartala 2020. kada rast počinje usporavati, dok u ostatku 2020. godine BDP značajno pada.

Grafikon 5. BDP, realne stope rasta u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, %

Izvor: DZS (2021.)

3.3. Mjere Vlade Republike Hrvatske za očuvanje gospodarstva u periodu COVID-19 pandemije

Početak pandemije u RH, Hrvatski Zavod za zapošljavanje (u nastavku HZZ) uvodi novu mjeru, Potporu za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom. Mjera se tijekom pandemije postupno mijenjala i prilagođavala, ovisno o procjeni trenutne situacije na tržištu. Poslodavci imaju pravo koristiti tu mjeru ukoliko trpe štetu zbog razloga uzrokovanih COVID-19 pandemijom koji uključuju pad prometa, otkazivanje rezervacija, događanja, kongresa, i sl. manifestacija, zatim, otkazivanja ugovorenih poslova ili narudžbi te uslijed nemogućnosti isporuke gotovih proizvoda, ugovorenih ili plaćenih sirovina, strojeva ili nemogućnosti narudžbi sirovina, materijala, strojeva, itd. Za dodjelu potpore, nužno je da poslodavac dokaže da je ispunjen samo jedan od razloga navedenih iznad¹⁴.

Potporu za očuvanje radnih mjesta ne mogu koristiti poslodavci koji su registrirani manje od godine dana i koji koriste sredstva za samozapošljavanje te ako je došlo do pada broja zaposlenih u razdoblju od 20. ožujka 2020. do dana predaje zahtjeva za dodjelu potpore većem od 40% kod poslodavaca koji zapošljavaju do 10 radnika, od 20% za mala poduzeća, 15% za srednja poduzeća i od 10% za velika poduzeća. Potpora je u početku iznosila 3.250 HRK mjesečno po radniku koji radi puno radno vrijeme, odnosno 1.625 HRK za radnika koji radi pola radnog vremena¹⁴.

Tijekom travnja i svibnja iznos potpore iznosio je 4.000 HRK za radnika koji radi puno radno vrijeme, odnosno razmjerni dio po radniku ovisno o broju sati koje radnik odradi u nepunom radnom vremenu¹⁵.

---

¹⁴ Božina, A. (2020) Potpora za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom (COVID-19) i obračun plaće, Računovodstvo, revizija i financije, 30 (4), str. 11-17.

¹⁵ Božina, A. (2020) Aktualnosti u vezi s potporama za očuvanje radnih mjesta, Računovodstvo, revizija i financije, 30 (6), str. 13-16.

4. PREGLED KLJUČNIH FINANCIJSKIH POKAZATELJA ODABRANIH DRUŠTAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ U PERIODU COVID-19 PANDEMIJE

4.1. Poslovanje poduzeća INA d.d. u vrijeme COVID-19 pandemije

INA-industrija nafte d.d. osnovana je 1. siječnja 1964. godine spajanjem Naftaplina Zagreb i rafinerija u Rijeci i Sisku. Danas je INA u vlasništvu mađarske naftne kompanije MOL Nyrt (49,08%), RH (44,84%) te institucionalnih i privatnih investitora (6,08%). Glavne djelatnost društva su istraživanje i proizvodnja nafte i plina, uvoz prirodnog plina i prodaja uvoznog i domaćeg prirodnog plina, prerada nafte i proizvodnja derivata, itd. U pregled poslovanja odabranih društava u vrijeme COVID-19 pandemije, INA je odabrana kao najveća naftna kompanija u RH. Obzirom da su značajno smanjena internacionalna putovanja, ali i putovanja unutar pojedine države, očekuje se značajno smanjenje prihoda od prodaje goriva¹⁶.

4.1.1. Komparativni financijski izvještaji

U nastavku je prikazana analiza financijskih izvještaja INA-e za 2020. i 2019. godinu s fokusom na račun dobiti i gubitka (Tablica 7.) i bilancu (Tablica 9.).

Tablica 7. Pojednostavljeni komparativni račun dobiti i gubitka – INA d.d

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Poslovni prihodi	13.952	21.430	-7.478	-35%
Troškovi sirovina, materijala i energije	-5.665	-8.348	2.683	-32%
Nabavna vrijednost prodane robe	-3.344	-6.577	3233	-49%
Troškovi osoblja	-803	-918	115	-13%
Amortizacija i umanjeње vrijednosti	-1.963	-1.825	-138	8%
Ostali poslovni rashodi	-3.291	-2.988	-303	10%
Poslovni rashodi	-15.066	-20.656	5.590	-27%
Dobit prije oporezivanja	-1.047	802	-1.849	-231%

Izvor: Obrada autora prema podacima Godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu, INA d.d.

¹⁶ 31.12.2020. - Godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu, INA d.d., dostupno na:

<https://www.ina.hr/home/investitori/financijska-izvjesca/kvartalni-izvjestaji/> (25.6.2021.)

Kao što je i prethodno pretpostavljeno, poslovni prihoda padaju 35% u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu. Bez obzira na djelomičan oporavak tržišta nafte u drugoj polovici 2020. godine, cijena nafte i plina su preko 30% niže u prosjeku, u odnosu na 2019. godinu. Poslovni rashodi padaju nešto sporije u odnosu na poslovne prihode (27%). Troškovi osoblja su pali za 13%, s 3.677 zaposlenika na 3.411. Društvo godinu završava sa značajnim gubitkom u iznosu od 1.047 milijuna HRK.

Tablica 8. Prihodi od prodaje po tržištima – INA d.d.

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Republika Hrvatska	8.630	13.008	-4.378	-34%
Mađarska	1.434	632	802	127%
Bosna i Hercegovina	1.419	2.698	-1.279	-47%
Švicarska	695	432	263	61%
Italija	282	1.066	-784	-74%
Crna Gora	270	478	-208	-44%
Velika Britanija	204	1.014	-810	-80%
Ostale zemlje	824	1.768	-944	-53%
Ukupno	13.758	21.096	-7.338	-35%

Izvor: Obrada autora prema podacima Godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu, INA d.d.

U Tablici 8. vidljivo je da najznačajnije prihode od prodaje društvo ostvaruje na tržištu RH 63%. Ujedno tržište RH bilježi i najveći pad prihoda u iznosu od 4.378 milijuna HRK, odnosno 34%. Drugi najznačajniji pad odnosi se na Bosnu i Hercegovinu 1.279 milijuna HRK, odnosno 47%. Jedini porasti prihoda od prodaje zabilježeni su na tržištu Mađarske (127%) i Švicarske (61%).

Najznačajnija stavka imovine, odnosi se na materijalnu imovinu 63% što je očekivano, s obzirom na djelatno. Najznačajnija materijalna imovine odnosi se na naftna i plinska polja te zemljišta i građevinske objekte. Sve stavke dugotrajne imovne padaju, osim odgođene porezne imovine koja raste. Što se tiče kratkotrajne imovine sve stavke padaju osim ostalih kratkotrajnih potraživanja. Smanjenje zaliha i potraživanja od kupaca je u skladu s očekivanjima s obzirom na to da su prihodi značajno pali što zbog cijene nafte i plina, što zbog smanjenja obujma poslovanja pa društvo nema više potrebe držati značajnu količinu zaliha. Pad potraživanja od kupaca je značajniji u odnosu na pad poslovnih prihoda (48%, odnosno 35%), što implicira da je društvo poboljšalo dane naplate s 28 na 23 dana.

Od obveza, najznačajnija su rezerviranja, koja se odnose najvećim dijelom na rezerviranja za napuštanje proizvodnih polja 3.369 milijuna HRK i rezerviranja za zaštitu okoliša 323 milijuna

HRK, koja su uobičajena za ovu vrstu djelatnost. Rezerviranja su na sličnoj razini kao i prethodne godine, obzirom da društvo ima navedenu obvezu neovisno o svom ostvarenju tijekom godine te pandemija nije imala utjecaja na njihovu razinu. Obveze po bankovnim kreditima se smanjuju u odnosu na prethodnu godinu za 36%, što se odnosu na otplatu.

Tablica 9. Pojednostavljena komparativna bilanca – INA d.d.

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Nekretnine, postrojenja i oprema	10.417	10.960	-543	-5%
Ulaganja u ovisna društva	1.827	2.089	-262	-13%
Odgođena porezna imovina	1.054	929	125	13%
Dugoročna potraživanja	850	902	-52	-6%
Ostala dugotrajna imovina	2.469	2.500	-31	-1%
Dugotrajna imovina	16.617	17.380	-763	-100%
Zalihe	1.399	2.025	-626	-31%
Potraživanja od kupaca	866	1.663	-797	-48%
Inter-kompanijska potraživanja	173	298	-125	-42%
Ostala kratkotrajna potraživanja	338	218	120	55%
Novac u banci i u blagajni	351	502	-151	-30%
Kratkotrajna imovina	3.127	4.706	-1.579	-34%
Ukupna imovina	19.744	22.086	-2.342	-11%
Kapital i rezerve	10.331	11.894	-1.563	-13%
Rezerviranja	3.862	3.874	-12	0%
Ostale dugoročne obveze	429	499	-70	-14%
Dugoročne obveze	4.291	4.373	-82	-2%
Obveze po bankovnim kreditima	1.873	2.935	-1.062	-36%
Obveze prema dobavljačima	1.104	1.089	15	1%
Ostale kratkoročne obveze	2.145	1.795	350	19%
Kratkoročne obveze	5.122	5.819	-697	-12%
Ukupno kapital i obveze	19.744	22.086	-2.342	-11%

Izvor: Obrada autora prema podacima Godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu, INA d.d.

4.1.2. Odabrani financijski pokazatelji

U nastavku je stavljen fokus na odabrane financijske pokazatelje (Tablica 10.), za koje se smatra da najbolje prikazuju stanje društva tijekom 2020. godine u odnosu na 2019. godinu. Kao što je vidljivo u tablici, koeficijenti likvidnosti su slabiji u obje promatrane godine, s time da se u 2020. godini dodatno pogoršavaju. U 2020. godini koeficijent tekuće likvidnosti 0,61, a ubrzane skoro upola manje 0,34, s obzirom na to da u strukturi kratkotrajne imovine značajan dio (45%) otpada na zalihe. Novac kao najlikvidnije sredstvo u strukturi kratkotrajne imovine iznosi samo

11%. Društvo ima stabilnu razinu vlastitog financiranja u obje promatrane godine (preko 50%). Koeficijent obrta ukupne imovine je manji od 1 obzirom da društvo ima značajnu razinu dugotrajne imovine pa je zbog djelatnosti očekivana niža razina obrta. Razina obrta kratkotrajne imovine je prilično visoka, obzirom da u strukturi ukupne imovine kratkotrajna imovina iznosi 16%. Marže profita i rentabilnost vlastitog kapitala su negativni obzirom na negativan rezultat tijekom 2020. godine, dok su 2019. godine bili na visokom nivou. Ekonomičnost poslovanja je odlična, na svaku potrošenu kunu, društvo je u 2020. godini zaradilo 53 lipe. Dobit po dionici je negativna, što je u skladu s negativnim rezultatom.

Tablica 10. Izabrani pokazatelji – INA d.d.

Izabrani pokazatelji	2020	2019
Koeficijent tekuće likvidnosti	0,61	0,81
Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,34	0,46
Koeficijent vlastitog financiranja	52%	54%
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,71	0,97
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	4,46	4,55
Neto marža profita	-5,43%	5,23%
Bruto marža profita	-6,25%	4,55%
Rentabilnost vlastitog kapitala	-9,03%	7,97%
Ekonomičnost poslovanja	1,53	1,41
Dobit po dionici	-93,30	94,80

Izvor: Obrada autora prema podacima Godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu, INA d.d.

4.1.3. INA – zaključak

Na početku je postavljeno očekivanje da će prihodi od prodaje značajno padati u društvu INA s obzirom na COVID-19 pandemiju. Vidljivo je da su prihodi od prodaje pali za 35%, što zbog smanjenja obujma poslovanja što zbog smanjenja cijene nafte i plina. INA je društvo čija djelatnost direktno ovisi o kretanjima stanovništva, ali i robe. Obzirom da je većina država u određenim periodima bila u „lockdownu“ zbog pandemije te da su se sve društva, koja su to mogla, prebacila na rad od kuće, očekivano je bilo da će se to značajno odraziti na poslovanje društva.

INA je kapitalno intenzivna pa je u skladu s time i očekivano da će koeficijenti obrta imovine biti slabiji. Koeficijenti likvidnosti su značajno ispod 1, što znači da društvo nema dovoljno kratkotrajne imovine za pokriće svih kratkoročnih obveza, a i novac i novčani ekvivalenti

zauzimaju dosta niskih 2% u strukturi ukupne imovine, odnosno 11% u strukturi kratkotrajne imovine.

4.2. Poslovanje Hrvatskog Telekoma d.d. u vrijeme COVID-19 pandemije

Hrvatski Telekom je dioničko društvo u većinskom vlasništvu društva Deutsche Telekom Europe B.V. koji drži 51,71% temeljnog kapitala društva. HT je vodeći na tržištu RH u pružanju usluga telekomunikacije, koji uključuju nepokretnu i pokretnu telefoniju, veleprodaju, internetske i podatkovne usluge. Osnovne djelatnosti HT-a i o njemu ovisnih društava jesu: pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga te projektiranje i izgradnja elektroničkih komunikacijskih mreža na području RH. Uz usluge nepokretne telefonije, Grupa također pruža internetske, IPTV i ICT usluge, usluge prijenosa podataka te usluge pokretnih telefonskih mreža GSM, UMTS i LTE. Ukupan broj korisnika pokretne mreže iznosi 2.273 tisuća, fiksne mreže 776 tisuća, broadband Internet 734 tisuće te 533 tisuće korisnika televizije¹⁷.

4.2.1. Komparativni financijski izvještaji

U nastavku je prikazana analiza financijskih izvještaja Hrvatskog Telekoma za 2020. i 2019. godinu s fokusom na račun dobiti i gubitka (Tablica 11.) i bilancu (Tablica 13.).

Tablica 11. Pojednostavljeni komparativni račun dobiti i gubitka – Hrvatski Telekom d.d.

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Poslovni prihodi	5.751	6.051	-300	-5%
Materijalni troškovi	-954	-997	43	-4%
Troškovi usluga	-560	-587	27	-5%
Troškovi osoblja	-910	-875	-35	4%
Ostali poslovni rashodi	-2.513	-2.647	134	-5%
Poslovni rashodi	-4.937	-5.106	126	-3%
Financijski prihodi	128	19	109	574%
Financijski rashodi	-100	-87	-13	15%
Dobit prije oporezivanja	842	877	-35	-4%

Izvor: Obrada autora prema podacima Nekonsolidirana FI za 2020., Hrvatski telekom d.d.

Prethodno je pretpostavljeno kako će poslovni prihodi telekoma rasti zbog smanjene fizičke interakcije među ljudima te prijelaza na digitalnu interakciju uzrokovanu COVID-19

¹⁷ Nekonsolidirana FI za 2020., Hrvatski telekom d.d., dostupno na: <https://www.t.ht.hr/odnosi-s-investitorima/revidirana-financijska-izvjesca> (25.6.2021.)

pandemijom, kada. Kao što je vidljivo u tablici iznad, poslovni prihodi HT-a pali su za 5% u odnosu na prethodnu 2019. godinu, zbog smanjenja prihoda od pokretnih telekomunikacija u iznosu od 128 milijuna HRK, odnosno 4%. Pad pokretnih telekomunikacija djelomično je uzrokovan negativnim utjecajem novog Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja (MSFI) 15, a djelomično značajno smanjenim brojem posjetitelja, odnosno turista. Također, osim pokretnih telekomunikacija, prihodi od nepokretnih su također manji za 83 milijuna HRK, odnosno 3,4% najviše zbog smanjenja prihoda od glasovnih usluga i veleprodaje.

Iako je velik broj društava, a i fizičkih osoba prešao na digitalnu interakciju, povećanje tih on-line korisnika ipak nije uspio nadomjestiti manjak koji je uzrokovan smanjenim brojem turista, tako da je u ovom slučaju početna pretpostavka bila pogrešna. Turizam je izrazito bitan za RH te smanjena turistička sezona ne pogađa nužno samo turistički sektor već i ostale sektore koji indirektno imaju prihode od turista.

Tablica 12. Prihod od prodaje po segmentima 2020. godine

mHRK	Privatni korisnici	Poslovni korisnici	Ukupno
Pokretne telekomunikacije	2.068	979	3.047
Nepokretne telekomunikacije	1.351	1.031	2.382
Sistemska rješenja	-	234	234
Razno	-	1	1
Ukupno	3.419	2.245	5.664

Izvor: Obrada autora prema podacima Nekonsolidirana FI za 2020., Hrvatski telekom d.d.

Što se tiče strukture prihoda, najzastupljenije su pokretne telekomunikacije kod privatnih korisnika 60% u odnosu na ukupne privatne korisnike te 37% u odnosu na ukupne prihode od prodaje (Tablica 12.). Kod poslovnih korisnika najznačajnije su nepokretne telekomunikacije 46% u odnosu na ukupne poslovne korisnike, odnosno 18% u odnosu na ukupne prihode od prodaje.

Što se tiče poslovnih rashoda, možemo vidjeti da troškovi usluga i ostali poslovni rashodi u potpunosti prate kretanje poslovnih prihoda i padaju za 5%, dok materijalni troškovi padaju nešto manje, odnosno 4%. Materijalni troškovi padaju najviše u segmentu nabavne vrijednosti prodane robe, dok troškovi usluga padaju najviše u segmentu troškova međusobnog povezivanja u inozemstvo, što je direktno povezano s padom prihoda od prodaje zbog manje posjetitelja tijekom 2020. godine. Troškovi osoblja ne prate prihode te rastu za 4%, ali najviše zbog troškova otpremnina, što implicira da je HT ipak tijekom godine prilagođavao broj

zaposlenih. Na dan 31.12.2020. godine broj zaposlenika iznosi 4.234, dok je na 31.12.2019. broj zaposlenih iznosio 4.280.

Tablica 13. Pojednostavljena komparativna bilanca – Hrvatski Telekom d.d.

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.508	5.334	174	3%
Ulaganja u ovisna društva	1.772	1.772	0	0%
Nematerijalna imovina	1.072	1.186	-114	-10%
Ostala dugotrajna imovina	1.413	1.378	35	3%
Dugotrajna imovina	9.765	9.670	95	0%
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.054	1.035	19	2%
Ostala kratkotrajna potraživanja	987	1.932	-945	-49%
Novac i novčani ekvivalenti	2.706	2.389	317	13%
Kratkotrajna imovina	4.747	5.356	-609	-11%
Ukupna imovina	14.512	15.026	-514	-3%
Kapital i rezerve	12.676	12.705	-29	0%
Obveze za najam	415	376	39	10%
Ostale dugoročne obveze	106	109	-3	-3%
Dugoročne obveze	521	485	36	7%
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	1.035	1.511	-476	-32%
Obveze za najam	113	119	-6	-5%
Ostale kratkoročne obveze	167	206	-39	-19%
Kratkoročne obveze	1.315	1.836	-521	-28%
Ukupno kapital i obveze	14.512	15.026	-514	-3%

Izvor: Obrada autora prema podacima Nekonsolidirana FI za 2020., Hrvatski telekom d.d.

Kao je vidljivo u tablici iznad, ukupna imovina društva pada za 3% najvećim dijelom zbog pada ostalih kratkotrajnih potraživanja 49% i to financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Naime, društvo je na 31. prosinca 2019. godine imalo Deutsche Telekom International Finance B.V. obveznicu u iznosu od 928 milijuna HRK koja je dospjela 3. travnja 2020. godine. Što se tiče obveza, najznačajniji pad uzrokovan je padom obveza prema dobavljačima.

4.2.2. Odabrani financijski pokazatelji

U nastavku je stavljen fokus na odabrane financijske pokazatelje (Tablica 14.), za koje se smatra da najbolje prikazuju stanje društva tijekom 2020. godine u odnosu na 2019. godinu. Što se tiče odabranih financijskih pokazatelja, iz tablice iznad je vidljivo da je društvo izrazito likvidno. Iako kratkotrajna imovina značajno pada (11%), najvećim dijelom pod utjecajem dospjeća gore

spomenute obveznice, kratkoročne obveze padaju u većem postotku (28%) od kratkotrajne imovine što uzrokuje porast likvidnosti. Novac i novčani ekvivalenti rastu za 13% na 31.12.2020. što je još jedan dokaz dobre likvidnosti društva. Društvo nije zaduženo, odnosno ima izrazito visok postotak vlastitog financiranja 87% na 31.12.2020. što predstavlja povećanje u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 2%.

Tablica 14. Izabrani pokazatelji – Hrvatski Telekom d.d.

Izabrani pokazatelji	2020	2019
Koeficijent tekuće likvidnosti	3,61	2,92
Koeficijent vlastitog financiranja	87%	85%
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,396	0,403
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	1,21	1,13
Neto marža profita	14%	12%
Bruto marža profita	17%	15%
Rentabilnost vlastitog kapitala	6%	6%
Ekonomičnost poslovanja	2,34	2,40
Dobit po dionici	8,75	8,86

Izvor: Obrada autora prema podacima Nekonsolidirana FI za 2020., Hrvatski telekom d.d.

Koeficijent obrta ukupne imovine je nešto niži u odnosu na prethodnu godinu, obzirom na pad poslovnih prihoda i ukupne imovine s time da prihodi padaju u nešto većem postotku (5%) u odnosu na pad ukupne imovine (3%). Koeficijent obrta kratkotrajne imovine je nešto već u odnosu na prethodnu godinu obzirom na pad kratkotrajne imovine (11%) u značajno većem postotku u odnosu na pad poslovnih prihoda.

Neto i bruto marže profita rastu za 2% na 31.12.2020. u odnosu na prethodnu godinu, obzirom da prihodi padaju u većem postotku od bruto, odnosno neto dobiti. Pad ukupnih prihoda bio bi i veći da društvo tijekom 2020. nije zabilježilo još 86 milijuna HRK prihoda od dividendi podružnica. Rentabilnost vlastitog kapitala otprilike je na istom nivou kao i prethodne godine, obzirom da neto dobit pada za samo 2%, u odnosu na pad kapitala 0,23%.

Ekonomičnost poslovanja pada tijekom 2020. godine u odnosu na prethodnu, obzirom da prihodi od prodaje padaju brže od ukupnih materijalnih troškova, troškova usluga te troškova osoblja. To se posebno odnosi na troškove osoblja koji su veći tijekom 2020. godine zbog gore spomenutih troškova otpremnina.

Zarada po dionici pada istovremeno i zbog pada neto dobiti i pada vaganog prosječnog broja redovnih dionica. Tijekom 2020. prosječan broj dionica iznosi 80.454.832, a tijekom 2019. iznosi 80.919.709.

4.2.3. Hrvatski Telekom - zaključak

Iako je prethodno pretpostavljeno da će zbog samoizolacije, prelaska na rad od kuće i općenito veće digitalne interakcije uslijed COVID-19 pandemije prihodi od prodaje i općenito obujam poslovanja vodećeg telekomunikacijskog operatera u RH rasti, pri postavljanju pretpostavke zanemaren je utjecaj značajno manjeg broja posjetitelja tijekom 2020. godine u odnosu na 2019. godinu zbog čega je u konačnici bilo manje i prihoda od prodaje. Također, osim navedenog nije uzet u obzir negativan utjecaj MSFI 15 koji je također bio jedan od značajnijih utjecaja na smanjenje prihoda u 2020. godini. Bez obzira na manje prihoda, društvo se izrazito brzo prilagodilo na novo nastalu situaciju te negativan efekt COVID-19 pandemije nije značajno narušio povoljnu financijsku situaciju i financijske pokazatelje.

4.3. Poslovanje Maistra d.d. (Adris Grupa) u vrijeme COVID-19 pandemije

Maistra d.d. je društvo nastalo 15. ožujka 2005. godine pripajanjem društava Jadran-turist d.d. i Anita d.d. Na dan 31.12.2020. godine, društvo Maistra je pod kontrolom Adris grupe d.d. Osnovna djelatnost je iznajmljivanje hotelskih soba i kampova te pružanje usluge hrane i pića u turističke svrhe. Društvo Maistra je odabrano za analizu kao predstavnik turističkog sektora te s obzirom na COVID-19 pandemiju, očekuje se značajno smanjenje obujma poslovanja u odnosu na prethodnu godinu¹⁸.

4.3.1. Komparativni financijski izvještaji

U nastavku je prikazana analiza financijskih izvještaja Maistre za 2020. i 2019. godinu s fokusom na račun dobiti i gubitka (Tablica 15.) i bilancu (Tablica 17.).

---

¹⁸ Godišnje izvješće 2020., Maistra d.d., dostupno na: [Tromjesečna izvješća - Maistra d.d. Rovinj](#) (1.8.2021.)

Tablica 15. Pojednostavljeni komparativni račun dobiti i gubitka – Maistra d.d.

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Poslovni prihodi	597	1.223	-626	-51%
Troškovi materijala i usluga	-191	-386	194	-50%
Troškovi osoblja	-204	-311	107	-34%
Ostali poslovni rashodi	-309	-314	5	-2%
Poslovni rashodi	-705	-1.011	306	-30%
Dobit prije oporezivanja	-149	172	-320	-187%

Izvor: Obrada autora prema podacima Godišnje izvješće 2020., Maistra d.d.

Poslovni prihodi padaju značajno za 626 milijuna, odnosno 51% što je u skladu s prethodnom pretpostavkom. Poslovni rashodi padaju sporije odnosno 30%, obzirom da troškovi osoblja i ostali poslovni rashodi ne prate pad poslovnih prihoda. Društvo je godinu završilo s gubitkom u iznosu od 149 milijuna HRK.

Tablica 16. Prihodi od prodaje po vrstama – Maistra d.d.

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Prihodi od smještaja	349	775	-426	-55%
Prihodi od hrane i pića	136	375	-239	-64%
Prihodi od ostalih turističkih usluga	10	24	-14	-58%
Ostali prihodi	3	7	-4	-57%
Ukupno	498	1181	-683	-58%

Izvor: Obrada autora prema podacima Godišnje izvješće 2020., Maistra d.d.

Najznačajniji prihod odnosi se na prihode od smještaja 70% koji padaju za 55% u 2020. u odnosu na 2019. Drugi najznačajniji prihod odnosi se na prihode od hrane i pića koji su pali za 64% (Tablica 16.). Obzirom da „lockdown“ te značajno smanjenje nacionalnih i internacionalnih putovanja, ovakvo kretanje je potpuno očekivano.

Načelno, struktura imovine društva se nije značajno promijenila. Ukupna imovina pada 2% najvećim dijelom pod utjecajem materijalne imovine (96 milijuna HRK, odnosno 3%) i novca i novčanih ekvivalenata (45 milijuna HRK, odnosno 65%). Hotelska industrija je specifična industrija, gdje ukoliko nema nekih značajnih investicija ili otpisa, materijalna imovina pada pod utjecajem amortizacije. Zalihe nisu značajne, odnose se na zalihe hrane i pića. Potraživanja od kupaca također nisu značajna u odnosu na ukupnu imovinu, obzirom da ima dosta gotovinskih plaćanja ili plaćanja karticom gdje se iznos tereti odmah.

U ukupnoj imovini najznačajnija stavka odnosi se na materijalnu imovinu (87%) od čega su najznačajniji zemljište te građevinski objekti. Materijalna imovina pada za 3% najvećim dijelom zbog amortizacije.

U strukturi obveza, najznačajniji je kredit Hrvatske banke za obnovu i razvoj za obnovu hotelskih kapaciteta iz 2016. godine te posudbe povezane strane odnosno Adrisa. Zbog pandemije je društvo zatražilo i dobilo moratorij na otplatu obveza po ugovoru te ne otplaćuje glavnice ni kamate, a kamate se samo obračunavaju.

Tablica 17. Pojednostavljena komparativna bilanca – Maistra d.d.

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.945	3.041	-96	-3%
Ulaganja u ovisna društva	113	113	0	0%
Odgodena porezna imovina	130	93	37	40%
Ostala dugotrajna imovina	99	74	25	35%
Dugotrajna imovina	3.287	3.320	-33	-5%
Zalihe	6	9	-3	-32%
Potraživanja iz poslovanja i ostala potraživanja	57	25	31	123%
Ostala kratkotrajna imovina	2	8	-6	-80%
Novac u banci i u blagajni	24	69	-45	-65%
Kratkotrajna imovina	88	111	-23	-21%
Ukupna imovina	3.375	3.431	-56	-2%
Kapital i rezerve	1.838	1.949	-112	-6%
Posudbe	854	975	-121	-12%
Ostale dugoročne obveze	145	116	29	25%
Dugoročne obveze	999	1.091	-92	-8%
Kratkoročni krediti	467	280	187	67%
Dobavljači i ostale obveze	53	97	-44	-45%
Ugovorne obveze	19	15	4	33%
Kratkoročne obveze	539	391	148	38%
Ukupno kapital i obveze	3.375	3.431	-56	-2%

Izvor: Obrada autora prema podacima Godišnje izvješće 2020., Maistra d.d.

4.3.2. Odabrani financijski pokazatelji

U nastavku je stavljen fokus na odabrane financijske pokazatelje (Tablica 18.), za koje se smatra da najbolje prikazuju stanje društva Maistra tijekom 2020. godine u odnosu na 2019. godinu. Koeficijenti likvidnosti su daleko ispod 1 te društvo nema dovoljno kratkotrajne imovine za pokriće kratkoročnih obveza. Koeficijent vlastitog financiranja je stabilan u obje godine i iznos

preko 50%. Obzirom da je riječ o kapitalno intenzivnoj industriji, koeficijent obrta ukupne imovine je vrlo nisko, dok je koeficijent obrta kratkotrajne imovine puno veći. Marže profita i rentabilnosti vlastitog kapitala su negativni, obzirom da je društvo završilo godinu s gubitkom. Ekonomičnost poslovanja značajno pada u odnosu na prethodnu godinu te u 2020. godini društvo na svaku potrošenu kunu zaradi neto 26 lipa. Dobit po dionici je negativna, s obzirom na negativan rezultat.

Tablica 18. Izabrani pokazatelji – Maistra d.d.

Izabrani pokazatelji	2020	2019
Koeficijent tekuće likvidnosti	0,16	0,28
Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,15	0,26
Koeficijent vlastitog financiranja	54%	57%
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,18	0,36
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	6,76	11,00
Neto marža profita	-18,66%	12,21%
Bruto marža profita	-24,88%	14,03%
Rentabilnost vlastitog kapitala	-6,07%	7,66%
Ekonomičnost poslovanja	1,26	1,69
Dobit po dionici	-10,20	13,64

Izvor: Obrada autora prema podacima Godišnje izvješće 2020., Maistra d.d.

4.3.3. Maistra – Zaključak

Turistički sektor je jedan od najpogođenijih sektora COVID-19 pandemije. Značajno smanjenje internacionalnih i nacionalnih putovanja direktno je utjecao na broj turista, odnosno broj noćenja u RH. Zbog svega toga, očekivano je da će hoteli, kampovi i ostali turistički smještaj imati značajno manju popunjenost kapaciteta te uzrokovati značajan pad prihoda od prodaje te negativan rezultat.

4.4. Poslovanje Zagrebačke Banke d.d. u vrijeme COVID-19 pandemije

Zagrebačka Banka je dioničko društvo sa sjedištem u RH. Na dan 31.12.2020. glavni dioničari Banke su UniCredit S.p.A. (84,47%) i Allianz SE (11,72%)¹⁹.

¹⁹ Godišnje izvješće za 2020. godinu, Zagrebačka Banka d.d., dostupno na: <https://www.zaba.hr/home/otvora/izvjestaji/financijski-izvjestaji-arhiva/2020> (25.6.2021.)

U pregled ključnih financijskih pokazatelja uključena je Zagrebačka Banka s obzirom na to da je ona jedna od najvećih banaka u RH. COVID-19 pandemija je uzrokovala zatvaranje brojnih radnih mjesta te smanjenje obujma poslovanja u brojnim industrijama. Zbog svega navedenog, očekuje se da je obujam poslovanja Banka smanjen u 2020. godini.

4.4.1. Komparativni financijski izvještaji

U nastavku je prikazana analiza financijskih izvještaja Zagrebačke Banke za 2020. i 2019. godinu s fokusom na račun dobiti i gubitka (Tablica 19.) i bilancu (Tablica 20.).

Tablica 19. Pojednostavljeni komparativni račun dobiti i gubitka – Zagrebačka Banka d.d.

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Prihod od kamata	2.734	3.150	-416	-13%
Rashod od kamata	-334	-407	73	-18%
Neto prihod od kamata	2.400	2.743	-343	-13%
Prihod od naknada i provizija	1.148	1.305	-157	-12%
Rashod od naknada i provizija	-192	-228	36	-16%
Neto prihod od naknada i provizija	956	1.077	-121	-11%
Neto dobit od trgovanja i ostali prihodi	259	593	-334	-56%
Poslovni prihodi	3.615	4.413	-798	-18%
Dobit prije poreza	894	1.829	-935	-51%

Izvor: Obrada autora prema podacima Godišnje izvješće za 2020. godinu, Zagrebačka Banka d.d.

Neto prihod od kamata iznosi 2.400 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje od 343 milijuna kuna u odnosu na prethodnu 2019. godinu (-13%) pretežno pod utjecajem smanjenja neto kamatnih marži. U strukturi kamatnog prihoda, najznačajniji pad uzrokovan je padom prihoda od kamata od nefinancijskih društava 229 milijuna kuna (-28%) i kućanstava 93 milijuna kuna (-6%). Neto prihod od provizija i naknada iznosi 956 milijuna kuna, manji je za 121 milijun kuna u 2019. (-11%). Pad je najvećim dijelom uzrokovan padom prihoda od kartičnog poslovanja u iznosu od 94 milijuna kuna (-23%) što je u skladu s očekivanjima obzirom na „lockdown“ tijekom 2020. i činjenicu da je mnogo radnih mjesta migriralo iz ureda u domove zaposlenika. Obzirom na izazovnu 2020. godinu i činjenicu da je veći dio godine i poslovanja bio pod utjecajem COVID-19 pandemije, pad u najznačajnijim prihodima u strukturi ukupnih prihoda, odnosno prihoda od kamata, naknada i provizija je u potpunosti očekivan.

Tablica 20. Pojednostavljena komparativna bilanca – Zagrebačka Banka d.d.

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Novac i ekvivalenti novca	30.432	23.138	7.294	32%
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	5.436	6.317	-881	-14%
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.211	11.498	-1.287	-11%
Zajmovi i potraživanja od banaka	5.109	4.874	235	5%
Zajmovi i potraživanja od komitenata	68.740	66.490	2.250	3%
Ostala imovina	4.601	5.317	-716	-13%
Ukupna imovina	124.529	117.634	6.895	6%
Tekući računi i depoziti banaka	5.805	3.925	1.880	48%
Tekući računi i depoziti komitenata	98.618	93.427	5.191	6%
Ostale obveze	3.075	3.794	-719	-19%
Ukupna imovina	107.498	101.146	6.352	6%
Ukupni kapital i rezerve	17.031	16.488	845	4%

Izvor: Obrada autora prema podacima Godišnje izvješće za 2020. godinu, Zagrebačka Banka d.d.

Ukupna imovina Banke iznosi 124.529 milijuna kuna što je povećanje za 6.895 milijun kuna u odnosu na prethodnu 2019. godinu (+6%), najvećim dijelom zbog povećanja novca i novčanih ekvivalenata te povećanja zajmova i potraživanja od komitenata.

Iako je u prethodnoj tablici vidljivo smanjenje prihoda od kamata, smanjenje nije popraćeno umanjnjem odobrenih zajmova i potraživanja. Obzirom na navedeno smanjenje i COVID-19 pandemiju, očekivali smanjenje obujma plasiranih kredita, međutim zajmovi i potraživanja od komitenata su porasli za 2.250 milijuna kuna (+3%). Iako se kreditiranje stanovništva usporilo tijekom COVID-19 pandemije, porast je rezultat kreditiranja države. Također, Banka je kako bi podržala svoje klijente pružila posebne mjere potpore, uključujući mirovanje obveza, odgode otplate (odobranje moratorija) te nove kreditne linije za likvidnost pravnim subjektima i građanima. Na 31.12.2020. više od 8.000 klijenata Banke je koristilo mjere potpore, kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika. Obzirom na povećanje kreditnog rizika klijenata, Banka je imala značajno uvećanje gubitaka od umanjenja vrijednosti financijskih instrumenata u 2020. godini za 117% u odnosu na prethodnu godinu (2020: 711 milijuna kuna, 2019: 328 milijuna kuna), međutim povećani gubici nisu značajno utjecali na stabilni ostatak imovine Banke.

Ukupne obveze su porasle 6.352 milijuna kuna (+6%) najvećim dijelom zbog povećanja tekućih računa i depozita komitenata u iznosu od 5.191 milijuna kuna (+6%) koji predstavljaju primarni izvor financiranja. Tekući računi i depoziti banaka porasli su za 1.880 milijuna kuna u odnosu na prethodnu 2019. godinu (+48%).

Tablica 21. Zajmovi i potraživanja od komitenata po razinama 2020. i 2019. – Zagrebačka Banka d.d.

	2020				2019			
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Neto zajmovi i potraživanja od pravnih osoba	11.997	6.293	885	19.175	14.672	2.284	892	17.848
Neto zajmovi i potraživanja od države i javnog sektora	20.594	13		20.607	18.230	23		18.253
Neto zajmovi i potraživanja od fizičkih osoba i obrtnika	23.736	4.577	645	28.958	28.039	1.976	374	30.389
Ukupno	56.327	10.883	1.530	68.740	60.941	4.283	1.266	66.490

Izvor: Godišnje izvješće za 2020. godinu, Zagrebačka Banka d.d.

Kada se pogleda struktura zajmova i potraživanja od komitenata, bez obzira na ukupan porast, ukupno je manje zajmova koji su klasificirani u Razinu 1 u odnosu na 2019. godinu, dok je više zajmova klasificiranih u Razine 2 i 3 u odnosu na 2019. godinu (Tablica 21.). Narušavanje strukture zajmova po razinama je u skladu s očekivanjima obzirom da je uslijed pandemije došlo do smanjenja obujma poslovanja te su mnoga radna mjesta ugašena.

4.4.2. Odabrani financijski pokazatelji

U nastavku su analizirana dva ključna pokazatelja za Banke (Tablica 22.), posebno u razdoblju COVID-19 pandemije. Obzirom na krizu tijekom 2007. i 2008. godine, kada se pokazalo da je imovina individualnih Banaka ranjiva, odnosno da se Banke mnogo manje oslanjaju na prikupljanje vlastitog kapitala, regulator je razvio novi internacionalni okvir za Banke – Basel III te je Bazelski odbor za nadzor banaka (engl. *BCBS - Basel Committee on Banking Supervision*) izdao dva kvantitativna standarda likvidnosti: Koeficijent pokrića likvidnosti (eng. *LCR - liquidity coverage ratio*) i Koeficijent pokrića neto stabilnih izvora financiranja (eng.

NSFR - net stable funding ratio). LCR je omjer likvidne imovine (engl. *HQLA - stock of high-quality liquid assets*) i očekivanih neto odljeva u sljedećih 30 dana. NSFR je omjer iznosa stabilnih izvora financiranja i potrebnih izvora financiranja²⁰.

Tablica 22. Izabrani pokazatelji – Zagrebačka Banka d.d.

Izabrani pokazatelji	2020	2019
LCR	181%	173%
NSFR	184%	172%

Izvor: Godišnje izvješće za 2020. godinu, Zagrebačka Banka d.d.

Kao što je vidljivo u tablici iznad, oba pokazatelja su daleko iznad 100%, što znači da da Banka ima stabilne i kvalitetne izvore financiranja. U strukturi ukupne imovine u 2020. godini, značajnih 29% se odnosi na novac i novčane ekvivalente te na obveznu pričuvu kod Hrvatske narodne banke što doprinosi izrazito visokim postocima LCR i NSFR pokazatelja.

4.4.3. Zagrebačka Banka – Zaključak

Na početku rada formirano je očekivanje da će ukupni prihodi Banke pasti obzirom na COVID-19 pandemiju te da će pad biti popraćen umanjnjem ukupne imovine Banke, a posebice umanjnjem zajmova i potraživanja od komitenata. Iako su ukupni prihodi a i dobit značajno pali u 2020. godini, imovina Banke je ostala stabilna te je u određenom postotku čak i porasla. Razlog porasta zajmova su razne mjere potpora postojećih klijenata zbog kojih glavnice nisu otplaćene u skladu s inicijalnim otplatnim planom s jedne strane te odobravanje novih kredita potpore s druge strane. Struktura rizičnosti zajmova i potraživanja se promijenila te iako je i dalje najveći iznos kredita ocijenjen kao najmanje rizičan te se nalazi u Razini 1, iznos kredita na toj razini se smanjio, dok se na Razinama 2 i 3 povećao u odnosu na 2019. godinu.

4.5. Poslovanje poduzeća Saponia d.d. u vrijeme COVID-19 pandemije

Saponia je dioničko društvo sa sjedištem u Osijeku koje se bavi proizvodnjom sredstava za pranje, kozmetičkih preparata, ostalih kemijskih proizvoda, lijekova, farmaceutskih kemikalija,

²⁰ Gobat J., Yanase M., Maloney J. (2014): The Net Stable Funding Ratio: Impact and Issues for Consideration, IMF Working Paper, br. 106/14, str. 3

itd. Saponia na tržište plasira brendove poput: Faks helizim, Nila, Rubel, Bioaktiv, Plavi Radion, Ornel, Likvi, Arf itd²¹.

4.5.1. Komparativni financijski izvještaji

U nastavku je prikazana analiza financijskih izvještaja Saponie za 2020. i 2019. godinu s fokusom na račun dobiti i gubitka (Tablica 23.) i bilancu (Tablica 24.).

Tablica 23. Pojednostavljeni komparativni račun dobiti i gubitka – Saponia d.d.

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Poslovni prihodi	536	505	31	6%
Materijalni troškovi	-340	-375	35	-9%
Troškovi osoblja	-79	-79	0	1%
Ostali poslovni rashodi	-35	-34	-1	3%
Poslovni rashodi	-454	-488	33	-7%
Dobit prije oporezivanja	80	14	66	455%

Izvor: Obrada autora prema podacima Godišnji revidirani za 2020. godinu, nekonsolidirani, Saponia d.d.

Obzirom na djelatnost društva Saponia (Proizvodnja sapuna i deterdženata, sredstava za čišćenje i poliranje) očekivan je porast prihoda od prodaje u vrijeme COVID-19 pandemije, obzirom na mnoga upozorenja kako je upravo ključno održavati sve čistim kako bi se što prije suzbili prijenos virusa. Kao što je vidljivo u tablici iznad, poslovni prihodi su rasli za 6% u odnosu na prethodnu 2019 godinu. Između porasta prihoda od prodaje postojećih proizvoda, društvo je na tržište plasiralo nekoliko novih proizvoda, kao što se dezificijensi te proizvodi za blokiranje neugodnih mirisa. Iako poslovni prihodi rastu, poslovni rashodi padaju, zbog umanjenja materijalnih troškova od 9%. Također, vidljivo je da je društvo uz porast poslovnih prihoda uspjelo zadržati troškove osoblja na sličnom nivou kao i prethodne godine što je poboljšalo profitabilnost. Pad materijalnih troškova uzrokovan je padom utrošenih sirovina, ambalaže, mirisa i energije.

Nekretnina, postrojenja i oprema raste za 32% u odnosu na prethodnu 2019. godinu. Razlog rasta je ulaganje društva u modernizaciju proizvodnih procesa s ciljem smanjenja troška

²¹ Godišnji revidirani za 2020. godinu, nekonsolidirani, Saponia d.d., dostupno na: <https://www.saponia.hr/hr/ot-nama/financijska-izvjesca> / (25.6.2021.)

sirovina, energije i količine otpadnog materijala u proizvodnji. Obzirom na pad materijalnih troškova iz prethodne tablice, vidljivo je da je društvo uspješno unaprijedilo proizvodnju.

Zalihe padaju 7% u odnosu na prethodnu godinu, što je očekivano, obzirom na povećani obujam poslovanja. Pad se odnosi na zalihe sirovina i materijala te gotovih proizvoda koji su najznačajniji u strukturi ukupnih zaliha, dok trgovačka roba i nedovršena proizvodnja rastu u odnosu na prošlu godinu.

Potraživanja od kupaca rastu 7%, a porast se odnosi na značajno povećanje potraživanja od povezanih društava (najvećim dijelom Mepas d.o.o. Široki Brijeg), dok potraživanja od trećih strana značajno rastu, što znači da je društvo uz povećanje obujma poslovanja, ubrzalo razdoblje naplate potraživanja od trećih strana. Također, vidljiv je značajan porast novca u banci i blagajni te pad ukupnih posudbi i obveza prema dobavljačima što je još jedan pokazatelj poboljšanog upravljanja novčanim tokovima od strane društva.

Tablica 24. Pojednostavljena komparativna bilanca – Saponia d.d.

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Nekretnine, postrojenja i oprema	97	74	24	32%
Ulaganja u ovisna društva	172	172	0	0%
Ostala dugotrajna imovina	63	90	-27	0%
Dugotrajna imovina	333	336	-3	0%
Zalihe	53	56	-4	-7%
Potraživanja od kupaca	150	140	10	7%
Ostala kratkotrajna potraživanja	25	39	-14	-35%
Novac u banci i u blagajni	82	49	34	70%
Kratkotrajna imovina	310	284	26	9%
Ukupna imovina	643	619	23	4%
Kapital i rezerve	414	347	67	19%
Posudbe	54	84	-30	-35%
Ostale dugoročne obveze	3	3	-1	-23%
Dugoročne obveze	57	87	-30	-35%
Posudbe	59	64	-5	-8%
Obveze prema dobavljačima	71	101	-29	-29%
Ostale kratkoročne obveze	42	21	21	99%
Kratkoročne obveze	172	185	-13	-7%
Ukupno kapital i obveze	643	619	23	4%

Izvor: Obrada autora prema podacima Godišnji revidirani za 2020. godinu, nekonsolidirani, Saponia d.d.

4.5.2. Odabrani financijski pokazatelji

U nastavku su analizirani odabrani financijski pokazatelji za 2020. te 2019. godinu (Tablica 25.).

Tablica 25. Pregled odabranih pokazatelja – Saponia d.d.

Izabrani pokazatelji	2020	2019
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,80	1,53
Koeficijent ubrzane likvidnosti	1,49	1,23
Koeficijent vlastitog financiranja	64%	56%
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,83	0,82
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	1,73	1,78
Neto marža profita	13,77%	3,10%
Bruto marža profita	16,29%	3,69%
Rentabilnost vlastitog kapitala	16,14%	3,31%
Ekonomičnost poslovanja	1,25	1,10
Dobit po dionici	101,34	17,44

Izvor: Obrada autora prema podacima Godišnji revidirani za 2020. godinu, nekonsolidirani, Saponia d.d.

Kao što je vidljivo u tablici iznad, u tijeku 2020. godine je došlo do značajnog poboljšanja svih odabranih pokazatelja, osim koeficijenta obrat kratkotrajne imovine koji bilježi blagi pad. Koeficijenti tekuće i ubrzane likvidnosti rastu obzirom na porast novca i novčanih ekvivalenata s jedne strane te istovremeno smanjenje obveza prema dobavljačima s druge strane. Društvo ima dovoljno kratkotrajne imovine za pokriće svih kratkoročnih obveza. Što se tiče zaduženosti, društvo se najvećim dijelom financira iz vlastitih izvora – preko 50% u 2019. te preko 60% u 2020. godini. Koeficijent obrta ukupne imovne raste, dok koeficijent obrta kratkotrajne imovine blago pada zbog većeg postotnog povećanja kratkotrajne imovine (9%) u odnosu na povećanje poslovnih prihoda (6%). Pokazatelji profitabilnosti, neto marža profita, bruto marža profita i rentabilnost vlastitog kapitala značajno rastu zbog značajnog porasta dobiti u odnosu na prihode odnosno kapital društva. Poslovanje je ekonomično, na jednu kunu troškova, društvo ima 1,25 kuna prihoda u 2020. godini što predstavlja porast u odnosu na 2019. godinu. Poboljšana ekonomičnost rezultat je ulaganja društva u modernizaciju proizvodnje, čime uslijed povećanja obujma poslovanja nije došlo do povećanja troškova, već naprotiv, materijalni troškovi su smanjeni, dok su troškovi osoblja ostali na otprilike sličnom nivou kao i prethodne 2019. godine. Društvo ima ukupno 658.564 dionica koje su u 2020. ostvarile dobit u iznosu od 101,34 HRK po dionici, što predstavlja značajno povećanje u odnosu na 2019. godinu.

4.5.3. Saponia - Zaključak

Nastavno na sve analizirano, zaključujemo da industrija u kojoj Saponia posluje nije pogođena COVID-19 pandemijom. Obzirom na naglasak važnosti održavanja osobne higijene i čistoće prostorija u kojima se boravi, porasla je potrošnja deterdženata, sapuna i sredstava za čišćenje. Bez obzira na povoljne uvijete za porast prodaje postojećih proizvoda, društvo je na tržište uvelo i nove proizvode, najvećim dijelom dezinficijense te je time povećalo ionako već rastuće prihode. Osim toga, Saponia je uložila u proizvodne pogone, koji su doveli do značajnog smanjenje troškova, čime je značajno porasla profitabilnost društva.

5. Zaključak

COVID-19 pandemija značajno je poremetila gospodarska kretanja te je neka radna mjesta promijenila, a neka ugasila zauvijek. Velika većina država je tijekom pandemije bila u „lockdownu“, čime su se radnici i poslodavci, koji su to mogli, morali preko noći prilagoditi na rad od kuće. Svi pokazatelji gospodarskih kretanja su značajno pali, BDP, industrijska proizvodnja, promet trgovine na malo te je značajno pao broj zaposlenih.

Pojedina društva su iskoristila pandemiju i povećala obujam svoga poslovanja, kao što je to vidljivo kod Saponije, koja je u jednom od najizazovnijih razdoblja u povijesti odlučila uložiti u dodatne proizvodne pogone. Iako je na početku postavljeno očekivanje da će prihodi od prodaje HT d.d. rasti u vrijeme pandemije zbog većeg korištenja digitalnih oblika komunikacije, zbog izostanka turističke sezone i turista, prihodi su pali. Neka društva su pogođena pandemijom na način na koji nije bilo nikako moguće utjecati, kao što je to slučaj kod društava i objekata specijaliziranih za turizam. Od svih promatranih društava, najveći pad prihoda od prodaje zabilježen je kod društva Maistra d.d., a odmah nakon nje je INA d.d. koja, čija prodaja u velikoj mjeri ovisi i o turizmu, ali i o dnevnoj potrošnji goriva van sezone. Obzirom na „lockdown“ i porast broja ljudi koji rade od kuće, manja je potrošnja goriva. Pad prihoda od prodaje Maistre i INA-e je u potpunosti očekivan. Kod Banaka nije nužno problem toliko pad prihoda od prodaje, već narušavanje kvalitete portfelja. Dio kredita koji je prije pandemije bio klasificiran u skupinu A, je transferiran u skupinu B i C, što direktno utječe na razinu rezervacija i troškove za godinu.

Literatura

1. Wu, Y., Chen, C., Chan, Y. (2020.): The outbreak of COVID-19: An overview; Journal of the Chinese Medical Association, 83 (3), str. 217-220
2. Baldwin, R., Weder di Mauro, B. (2020.): Mitigating the COVID Economic Crisis: Act Fast and Do Whatever It Takes; CEPR Press, dostupno na: <https://voxeu.org/content/mitigating-covid-economic-crisis-act-fast-and-do-whatever-it-takes> (10.8.2021.)
3. Božina, A. (2020) Aktualnosti u vezi s potporama za očuvanje radnih mjesta, Računovodstvo, revizija i financije, 30 (6), str. 13-16.
4. Božina, A. (2020) Potpora za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom (COVID-19) i obračun plaće, Računovodstvo, revizija i financije, 30 (4), str. 11-17.
5. Čavrak, V. (2020). 'Makroekonomija krize COVID-19 i kako pristupiti njenom rješavanju, EFZG working paper series, 20 (03), str. 1-19.
6. De Vet, J.M (2021), Impacts of the COVID-19 pandemic on EU industries, Luxemburg: European Parliament's committee on Industry, Research and Energy (ITRE), Dostupno na: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662903/IPOL_STU\(2021\)662903_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662903/IPOL_STU(2021)662903_EN.pdf) (16.6.2021.)
7. Gobat J., Yanase M., Maloney J. (2014): The Net Stable Funding Ratio: Impact and Issues for Consideration, IMF Working Paper, br. 106/14, str. 3
8. Godišnje izvješće 2020., Maistra d.d., dostupno na: [Tromjesečna izvješća - Maistra d.d. Rovinj](#) (1.8.2021.)
9. Godišnje izvješće za 2020. godinu, Zagrebačka Banka d.d., dostupno na: <https://www.zaba.hr/home/o-nama/investitori/financijski-izvjestaji-arhiva/2020> (25.6.2021.)
10. Godišnji revidirani za 2020. godinu, nekonsolidirani, Saponia d.d., dostupno na: <https://www.saponia.hr/hr/o-nama/financijska-izvjesca/> (25.6.2021.)
11. Makego, B.M. (2021): COVID-19's Impacts and the End of Globalization?, Open Journal of Social Sciences, 9 (01), 212-233, Dostupno na: [COVID-19's Impacts and the End of Globalization? \(scirp.org\)](#), (19.8.2021)
12. Rogić Dumančić, L., Bogdan, Ž., Raguž Krištić, I. (2020) Utjecaj COVID-19 krize na hrvatsko gospodarstvo. U: Tica, J., Bačić K., ur., Ekonomska politika u 2021. godini - Hrvatska poslije pandemije, Hrvatsko društvo ekonomista, 121-163, dostupno na:

[EconPapers: Utjecaj COVID-19 krize na hrvatsko gospodarstvo \(repec.org\)](#)

(1.8.2021.)

13. Državni zavod za statistiku, Statističke informacije 2021., dostupno na:

[StatInfo2021.pdf](#) (16.6.2021.)

14. Narodne novine (2015) Zakon o sustavu civilne zaštite. Zagreb: Narodne novine d.d., 82/2015, dostupno na: [Zakon o sustavu civilne zaštite \(nn.hr\)](#), (24.8.2021.)

15. Nekonsolidirana FI za 2020., Hrvatski telekom d.d., dostupno na:

<https://www.t.ht.hr/odnosi-s-investitorima/revidirana-financijska-izvjesca>

(25.6.2021.)

16. World Health Organization, dostupno na: <https://covid19.who.int/> (24.8.2021.)

17. 31.12.2020. - Godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu, INA d.d., dostupno na:

<https://www.ina.hr/home/investitori/financijska-izvjesca/kvartalni-izvjestaji/>

(25.6.2021.)

Popis tablica

Tablica 1. Procjena realnog BDP-a EU-a za 2020. godinu i prognoze za 2021. i 2022. godinu (postotak promjene u odnosu na prethodnu godinu)

Tablica 2. Stopa nezaposlenosti (broj nezaposlenih kao postotak ukupne radne snage)

Tablica 3. Odabrani indeksi osnovnih gospodarskih kretanja

Tablica 4. Dolasci turista prema zemlji prebivališta

Tablica 5. Noćenja turista prema zemlji prebivališta

Tablica 6. Prevezeni putnici po vrstama prijevoza

Tablica 7. Pojednostavljeni komparativni račun dobiti i gubitka – INA d.d.

Tablica 8. Prihodi od prodaje po tržištima – INA d.d.

Tablica 9. Pojednostavljena komparativna bilanca – INA d.d.

Tablica 10. Izabrani pokazatelji – INA d.d.

Tablica 11. Pojednostavljeni komparativni račun dobiti i gubitka – Hrvatski Telekom d.d.

Tablica 12. Prihod od prodaje po segmentima 2020. godine

Tablica 13. Pojednostavljena komparativna bilanca – Hrvatski Telekom d.d.

Tablica 14. Izabrani pokazatelji – Hrvatski Telekom d.d.

Tablica 15. Pojednostavljeni komparativni račun dobiti i gubitka – Maistra d.d.

Tablica 16. Prihodi od prodaje po vrstama – Maistra d.d.

Tablica 17. Pojednostavljena komparativna bilanca – Maistra d.d.

Tablica 18. Izabrani pokazatelji – Maistra d.d.

Tablica 19. Pojednostavljeni komparativni račun dobiti i gubitka – Zagrebačka Banka d.d.

Tablica 20. Pojednostavljena komparativna bilanca – Zagrebačka Banka d.d.

Tablica 21. Zajmovi i potraživanja od komitenata po razinama 2020. i 2019. – Zagrebačka Banka d.d.

Tablica 22. Izabrani pokazatelji – Zagrebačka Banka d.d.

Tablica 23. Pojednostavljeni komparativni račun dobiti i gubitka – Saponia d.d.

Tablica 24. Pojednostavljena komparativna bilanca – Saponia d.d.

Tablica 25. Pregled odabranih pokazatelja – Saponia d.d.

Popis grafova

Grafikon 1. Najavljene fiskalne mjere u % BDP-a

Grafikon 2. Indeksi izvoza i uvoza

Grafikon 3. Godišnji prosjek ukupnog broja zaposlenih i zaposlenih u uslužnim djelatnostima

Grafikon 4. Prikaz BDP-a po tržišnim cijenama i po stanovniku

Grafikon 5. BDP, realne stope rasta u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, %

Životopis

IME I PREZIME: Ivan Hudinčec

DATUM ROĐENJA: 4.6.1987.

MJESTO ROĐENJA: Zagreb

OBRAZOVANJE:

- 2002. – 2006. Škola za cestovni promet, smjer Tehničar cestovnog prometa
- 2006. – 2021. Ekonomski fakultet u Zagrebu, Preddiplomski stručni studij, smjer Trgovinsko poslovanje

RADNO ISKUSTVO:

- Hrvatska poštanska banka d.d.
  - 2008. – 2011. – mlađi specijalist platnog prometa
  - 2011. – 2017. – mlađi specijalist za obradu dokumentacije
  - 2017. – 2019. – voditelj tima za obradu dokumentacije
  - 2019. – do danas – specijalist za opće poslove

Prilozi

INA – Račun dobiti i gubitka

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Prihodi od ugovora s kupcima	13.758	21.096	-7.338	-35%
Ostali prihodi	194	334	-140	-42%
Poslovni prihodi	13.952	21.430	-7.478	-35%
Promjene u zalihama gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	-660	-179	-481	269%
Troškovi sirovina, materijala i energije	-5.665	-8.348	2.683	-32%
Nabavna vrijednost prodane robe	-3.344	-6.577	3.233	-49%
Troškovi osoblja	-803	-918	115	-13%
Amortizacija i umanjeње vrijednosti	-1.963	-1.825	-138	8%
Ostali materijalni troškovi	-1.834	-1.927	93	-5%
Ostali troškovi	-797	-882	85	-10%
Poslovni rashodi	-15.066	-20.656	5.590	-27%
Dobit iz poslovanja	-1.114	774	-1.888	-244%
Financijski prihodi	175	173	2	1%
Financijski rashodi	-202	-155	-47	30%
Neto financijski rashodi	-27	18	-45	-250%
Udio u dobiti u zajedničkom pothvatu obračunato metodom udjela	94	10		
Dobit prije oporezivanja	-1.047	802	-1.849	-231%
Porez na dobit	114	146	-32	-22%
Dobit tekuće godine	-933	948	-1.881	-198%

INA – Bilanca

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Nematerijalna imovina	415	420	-5	-1%
Nekretnine, postrojenja i oprema	10.417	10.960	-543	-5%
Imovina s pravom korištenja	473	529	-56	-11%
Ulaganja u ovisna društva	1.827	2.089	-262	-13%

Ulaganja u pridružena društva i zajednički				
pothvati	254	160	94	59%
Ostala ulaganja	767	745	22	3%
Dugoročna potraživanja	850	902	-52	-6%
Utržive vrijednosnice	0	39	-39	-100%
Dugotrajna financijska imovina	560	607	-47	-8%
Odgođena porezna imovina	1.054	929	125	13%
Dugotrajna imovina	16.617	17.380	-763	-4%
Zalihe	1.399	2.025	-626	-31%
Potraživanja od kupaca	866	1.663	-797	-48%
Inter-kompanijska potraživanja	173	298	-125	-42%
Ostala kratkotrajna imovina	338	218	120	55%
Novac u banci i u blagajni	351	502	-151	-30%
Kratkotrajna imovina	3.127	4.706	-1.579	-34%
Ukupna imovina	19.744	22.086	-2.342	-11%
Kapital i rezerve	10.331	11.894	-1.563	-13%
Obveze po dugoročnim najmovima	379	441	-62	-14%
Rezerviranja	3.862	3.874	-12	0%
Ostale dugoročne obveze	50	58	-8	-14%
Dugoročne obveze	4.291	4.373	-82	-2%
Obveze po bankovnim kreditima	1.873	2.935	-1.062	-36%
Obveze prema dobavljačima	1.104	1.089	15	1%
Tekući dio obveza po dugoročnim najmovima	100	90	10	11%
Obveze prema povezanim poduzećima	346	645	-299	-46%
Porezi i doprinosi	554	554	0	0%
Ostale kratkoročne obveze	1.145	506	639	126%
Kratkoročne obveze	5.122	5.819	-697	-12%
Ukupno kapital i obveze	19.744	22.086	-2.342	-11%

Hrvatski Telekom – Račun dobiti i gubitka

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Prihodi od prodaje	5.664	5.893	-229	-4%

Ostali prihodi	87	158	-71	-45%
Poslovni prihodi	5.751	6.051	-300	-5%
Materijalni troškovi	-954	-997	43	-4%
Troškovi usluga	-560	-587	27	-5%
Troškovi osoblja	-910	-875	-35	4%
Amortizacija i umanjenje vrijednosti	-1.734	-1.690	-44	3%
Ostali troškovi poslovanja	-779	-957	178	-19%
Poslovni rashodi	-4.937	-5.106	169	-3%
Dobit iz poslovanja	814	945	-131	-14%
Financijski prihodi	128	19	109	574%
Financijski rashodi	-100	-87	-13	15%
Neto financijski rashodi	28	-68	96	-141%
Dobit prije oporezivanja	842	877	-35	-4%
Porez na dobit	-138	-160	22	-14%
Dobit tekuće godine	704	717	-13	-2%

Hrvatski Telekom – Bilanca

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Nematerijalna imovina	1.072	1.186	-114	-10%
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.508	5.334	174	3%
Imovina s pravom korištenja	519	535	-16	-3%
Ulaganja koja se obračunavaju metodom troška	334	334	0	0%
Ulaganja u ovisna društva	1.772	1.772	0	0%
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	246	258	-12	-5%
Odgođena porezna imovina	106	105	1	1%
Ostala dugotrajna imovina	208	146	62	42%
Dugotrajna imovina	9.765	9.670	95	1%
Potraživanja od ovisnih društava	261	292	-31	-11%
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.054	1.035	19	2%
Ostala kratkotrajna potraživanja	726	1.640	-914	-56%
Novac i novčani ekvivalenti	2.706	2.389	317	13%
Kratkotrajna imovina	4.747	5.356	-609	-11%

Ukupna imovina	14.512	15.026	-514	-3%
Kapital i rezerve	12.676	12.705	-29	0%
Obveze za najam	415	376	39	10%
Rezerviranja	72	76	-4	-5%
Ostale dugoročne obveze	34	33	1	3%
Dugoročne obveze	521	485	36	7%
Obveze za najam	113	119	-6	-5%
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	1.035	1.511	-476	-32%
Obveze prema ovisnim društvima	42	95	-53	0%
Ostale obveze	125	111	14	13%
Kratkoročne obveze	1.315	1.836	-521	-28%
Ukupno kapital i obveze	14.512	15.026	-514	-3%

Maistra – Račun dobiti i gubitka

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Prihodi od prodaje	498	1.181	-683	-58%
Ostali prihodi	99	42	57	136%
Poslovni prihodi	597	1.223	-626	-51%
Nabavna vrijednost prodane robe	-2	-3	1	-35%
Troškovi materijala i usluga	-191	-386	194	-50%
Troškovi osoblja	-204	-311	107	-34%
Amortizacija i umanjeње vrijednosti	-229	-217	-12	6%
Ostali troškovi poslovanja	-78	-95	16	-17%
Vrijednosno usklađenje i umanjeње vrijednosti	0	1	0	-65%
Poslovni rashodi	-705	-1.011	306	-30%
Dobit iz poslovanja	-108	212	-320	-151%
Financijski prihodi	0	0	0	7600%
Financijski rashodi	-41	-40	-1	2%
Neto financijski rashodi	-41	-40	-1	2%
Dobit prije oporezivanja	-149	172	-320	-187%
Porez na dobit	37	-22	59	-267%
Dobit tekuće godine	-112	149	-261	-175%

Maistra – Bilanca

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Nematerijalna imovina	9	10	-1	-7%
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.945	3.041	-96	-3%
Ulaganja u nekretnine	79	53	27	50%
Ulaganja u ovisna društva	113	113	0	0%
Potraživanja iz poslovanja i ostala potraživanja	10	11	-1	-5%
Odgođena porezna imovina	130	93	37	40%
Dugotrajna imovina	3.287	3.320	-33	-1%
Zalihe	6	9	-3	-32%
Potraživanja iz poslovanja i ostala potraživanja	57	25	31	123%
Ostala kratkotrajna imovina	2	8	-6	-80%
Novac u banci i u blagajni	24	69	-45	-65%
Kratkotrajna imovina	88	111	-23	-21%
Ukupna imovina	3.375	3.431	-56	-2%
Kapital i rezerve	1.838	1.949	-112	-6%
Posudbe	854	975	-121	-12%
Rezerviranja	104	83	21	25%
Dobavljači i ostale obveze	41	33	8	24%
Dugoročne obveze	999	1.091	-92	-8%
Kratkoročni krediti	467	280	187	67%
Dobavljači i ostale obveze	53	97	-44	-45%
Ugovorne obveze	19	15	5	33%
Kratkoročne obveze	539	391	148	38%
Ukupno kapital i obveze	3.375	3.431	-56	-2%

Zagrebačka Banka – Račun dobiti i gubitka

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Prihod od kamata	2.734	3.150	-416	-13%
Rashod od kamata	-334	-407	73	-18%

Neto prihod od kamata	2.400	2.743	-343	-13%
Prihod od naknada i provizija	1.148	1.305	-157	-12%
Rashod od naknada i provizija	-192	-228	36	-16%
Neto prihod od naknada i provizija	956	1.077	-121	-11%
Prihodi od dividendi	71	337	-266	-79%
Neto dobiti i gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i rezultat od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	105	429	-324	-76%
Neto dobiti i gubici od prestanka priznavanja financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	99	45	54	120%
Ostali poslovni prihodi	26	39	-13	-33%
Ostali poslovni rashodi	-42	-257	215	-84%
Neto dobit od trgovanja i ostali prihodi	259	593	-334	-56%
Poslovni prihodi	3.615	4.413	-798	-18%
Amortizacija	-194	-210	16	-8%
Ostali troškovi poslovanja	-1.360	-1.409	49	-3%
Troškovi poslovanja	-1.554	-1.619	65	-4%
Troškovi doprinosa u Sanacijski fond i osiguranja štednih uloga	-205	-204	-1	0%
Dobit prije umanjenja vrijednosti i ostalih rezerviranja	1.856	2.590	-734	-28%
Ukupni gubici od umanjenja vrijednosti i rezerviranja (financijski instrumenti i ostalo)	-962	-761	-201	26%
Dobit prije poreza	894	1.829	-935	-51%
Porez na dobit	-159	-267	108	-40%
Dobit za godinu	735	1.562	-827	-53%

Zagrebačka Banka – Bilanca

mHRK	2020	2019	Razlika	%
-------------	-------------	-------------	----------------	----------

Novac i ekvivalenti novca	30.432	23.138	7.294	32%
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	5.436	6.317	-881	-14%
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	997	2.041	-1.044	-51%
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.211	11.498	-1.287	-11%
Zajmovi i potraživanja od banaka	5.109	4.874	235	5%
Zajmovi i potraživanja od komitenata	68.740	66.490	2.250	3%
Ulaganja podružnice i pridružena društva	1.541	1.537	4	0%
Ulaganja u nekretnine	122	60	62	103%
Nekretnine i oprema	912	956	-44	-5%
Nematerijalna imovina	239	221	18	8%
Odgodena porezna imovina	317	385	-68	-18%
Preplaćeni porez	314	-	314	0%
Dugotrajna imovina i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	110	69	41	59%
Ostala imovina	49	48	1	2%
Ukupna imovina	124.529	117.634	6.895	6%
Tekući računi i depoziti banaka	5.805	3.925	1.880	48%
Tekući računi i depoziti komitenata	98.618	93.427	5.191	6%
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	720	1.447	-727	-50%
Izdane dužničke vrijednosnice	57	55	2	4%
Rezervacije za obveze i troškove	1.277	1.131	146	13%
Tekuća porezna obveza	-	263	-263	-100%
Ostale obveze	1.021	898	123	14%
Ukupne obveze	107.498	101.146	6.352	6%
Izdani dionički kapital	6.405	6.405	0	0%
Premija na izdane dionice	3.503	3.504	-1	0%
Trezorske dionice	-8	-20	12	-60%
Ostale rezerve	471	473	-2	0%
Rezerva fer vrijednosti	473	665	-192	-29%
Zadržana dobit	6.187	5.461	726	13%

Ukupni kapital i rezerve	17.031	16.488	543	3%
---------------------------------	---------------	---------------	------------	-----------

Saponia – Račun dobiti i gubitka

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Prihodi od prodaje	525	500	26	5%
Ostali prihodi	11	6	5	99%
Poslovni prihodi	536	505	31	6%
Promjene u zalihama gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	-4	1	-5	-630%
Materijalni troškovi	-340	-375	35	-9%
Troškovi osoblja	-79	-79	0	1%
Amortizacija	-15	-19	4	-19%
Ostali troškovi poslovanja	-13	-14	0	-2%
Vrijednosno usklađenje i umanjenje vrijednosti	-2	-2	0	-5%
Poslovni rashodi	-454	-488	33	-7%
Dobit iz poslovanja	82	18	64	364%
Financijski prihodi	7	4	3	70%
Financijski rashodi	-9	-7	-2	22%
Neto financijski rashodi	-2	-3	1	-40%
Dobit prije oporezivanja	80	14	66	455%
Porez na dobit	-14	-3	-11	355%
Dobit tekuće godine	67	11	55	481%

Saponia – Bilanca

mHRK	2020	2019	Razlika	%
Nematerijalna imovina	0	0	0	-100%
Nekretnine, postrojenja i oprema	97	74	24	32%
Predujmovi za materijalnu imovinu	2	3	-1	-41%
Ulaganja u nekretnine	9	10	-1	-9%
Ulaganja u ovisna društva	172	172	0	0%
Ulaganja u vlasničke instrumente	0	0	0	-10%

Zajmovi i potraživanja	50	61	-11	-18%
Odgođena porezna imovina	3	16	-13	-83%
Dugotrajna imovina	333	336	-3	-1%
Zalihe	53	56	-4	-7%
Potraživanja od kupaca	150	140	10	7%
Ostala kratkotrajna potraživanja	25	39	-14	-35%
Novac u banci i u blagajni	82	49	34	70%
Kratkotrajna imovina	310	284	26	9%
Ukupna imovina	643	619	23	4%
Kapital i rezerve	414	347	67	19%
Posudbe	54	84	-30	-35%
Rezerviranja	2	3	-1	-22%
Odgođena porezna obveza	0,159	0,286	0	-44%
Dugoročne obveze	57	87	-30	-35%
Posudbe	59	64	-5	-8%
Obveze prema dobavljačima	71	101	-29	-29%
Obveza za porez na dobit	0,543	0	1	0%
Ostale obveze	42	21	20	96%
Kratkoročne obveze	172	185	-13	-7%
Ukupno kapital i obveze	643	619	23	4%